

Reactienota Werkprogramma Metropoolregio 2019,
versie 14 maart 2019

	<p>De gemeenteraden en colleges van burgemeester en wethouders zijn gevraagd voor 1 maart 2019 een reactie te geven.</p> <p>Van de volgende gemeenten is nog geen formele reactie ontvangen:</p> <ul style="list-style-type: none">- gemeente Gemert-Bakel (raad 14 maart 2019)- gemeente Laarbeek (raad 14 maart 2019)- gemeente Son en Breugel (raad 21 maart 2019) <p>Indien nog geen formele reactie is ontvangen, is de concept-reactie opgenomen.</p>	
--	---	--

Gemeentelijke reacties op Werkprogramma Metropoolregio 2019,
 versie 14 maart 2019

Gemeente	Reactie	Antwoord	Aanpassingen Werkprogramma
Asten def	Voor kennisgeving aangenomen		
	<p>Acties Asten neemt kennis van de nu beschreven acties, die zijn opgenomen in het Werkprogramma 2019, dat nog een verdere verfijning krijgt gedurende de looptijd van de zienswijzprocedure.</p>		
	<p>Concretisering / Samenhang thema's Gemeente vindt dat het Werkprogramma 2019 verder geconcretiseerd moet worden door de samenhang tussen de vier regionale thema's goed te beschrijven.</p>		
	<p>Financiën / Begroting 2020 Asten wacht de gewijzigde Begroting 2020 m et belangstelling af.</p>		
Bergeijk def	<p>Transitie Landelijk Gebied en Energietransitie – integrale benadering De gemeenteraad van Bergeijk wil benadrukken dat een integrale benadering van de thema's met name vanuit de Transitie Landelijk Gebied en Energietransitie het verschil kan maken doordat opgaven van het ene thema oplossingen kunnen bieden voor het andere thema.</p>	<p>Economie Vanuit Portefeuillehoudersoverleg Economie hebben we een open houding naar de drie overige thema's. Vanuit de Brainportagenda wordt gestuurd op oplossingen voor maatschappelijke opgaven. Het Stimuleringsfonds staat op voor innovaties in het MKB gericht op mobiliteit, energietransitie en de agrarische sector, economische structuurversterking staat in het fonds centraal.. De in het kader van het spoor "versterken basiseconomie" jaarlijks uit te voeren verkenningen vinden in afstemming met de overige drie portefeuillehoudersoverleggen plaats.</p> <p>Transitie Landelijk Gebied Wij zijn het met u eens dat een integrale benadering nodig is. Het Dagelijks Bestuur bewaakt de integraliteit in de uitvoering van het Samenwerkingsakkoord en de</p>	<p>Onderaan paragraaf 3.4 in het Samenwerkingsakkoord is toegevoegd: <i>Om het landelijk gebied leefbaar, toekomstbestendig en economisch vitaal te maken, wordt verbinding gemaakt met de opgaven op de thema's Mobiliteit, Energietransitie en Economie.</i></p>

		<p>werkprogramma's. De voorzitters van de portefeuillehoudersoverleggen maken deel uit van het Dagelijks Bestuur. Op deze manier zijn de diverse thema's rechtstreeks met elkaar verbonden. In het Samenwerkingsakkoord hebben we de volgende passage toegevoegd: "Om het landelijk gebied leefbaar, toekomstbestendig en economisch vitaal te maken, wordt verbinding gemaakt met de opgaven op de thema's Mobiliteit, Energietransitie en Economie."</p> <p>Energietransitie Hier wordt inderdaad een belangrijk punt aangekaart. Het is van belang dat vanuit de thema's onderling regelmatig afstemming plaatsvindt en gekeken wordt naar meekoppelkansen. De Regionale Energiestrategie wordt opgesteld met oog voor de interactie met andere sectoren en gerelateerde maatschappelijke opgaven zoals klimaatadaptatie, circulaire economie, de woningbouwopgave en vitaal platteland. Het is essentieel voor een goede RES om de verbinding met andere kansen en opgaven in beeld te brengen en dat te vertalen in specifieke keuzes op het gebied van energie. Het vormen van een beleidsrijk Dagelijks Bestuur draagt ook bij aan die integrale benadering.</p>	
	xx		
Best def	Niet akkoord		
	<p>Gemeente vindt het logisch én consequent de Bestuurlijke Toekomstvisie van Best te hanteren als vertrekpunt voor de zienswijze op de toekomst van de Metropoolregio. Belangrijke elementen in deze Bestuurlijke Toekomstvisie zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Maatschappelijke opgaven zijn leidend, de bijbehorende bestuurlijke structuur is volgend. - 'Lokaal wat kan, regionaal wat moet': we willen lokaal oppakken wat we, vanuit de eigen 	<p>Het Algemeen Bestuur heeft de Stuurgroep Update Metropoolregio Eindhoven opdracht gegeven om, naar aanleiding van het rapport van Berenschot, een herijking/ update uit te voeren op de samenwerkingsagenda van de Metropoolregio Eindhoven.</p> <p>Dit heeft ertoe geleid dat de thema's Wonen, Bedrijventerreinen en Detailhandel, Strategie Ruimte en Arbeidsmarkt niet langer onderdeel uitmaken van de thema's, die op</p>	

	<p>bestuurskracht, lokaal kunnen oppakken. Maatschappelijke opgaven met een bovenlokaal karakter moeten we samen met externe partners bovenlokaal oppakken.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De raad van Best heeft als eerste gemeente in de regio expliciet de bereidheid uitgesproken om de eigen bevoegdheden m.b.t. maatschappelijke opgaven met een bovenlokaal karakter neer te leggen bij een bovenlokale samenwerkingsvorm. - De raad van Best heeft daarbij een principiële voorkeur uitgesproken voor een slagvaardige samenwerkingsvorm op het niveau van het Stedelijk Gebied Eindhoven. Dit betekent dat alleen vraagstukken waarvoor een nog hoger geografisch schaalniveau vereist is bij de Metropoolregio (of andere gremia) kunnen worden belegd. - We blijven in gesprek met gelijkwaardige buurgemeenten over verregaande samenwerkingsvormen met als uitgangspunt dat deze gemeenten onze visie op het punt van bevoegdhedenoverdracht naar een krachtige samenwerkingsvorm op het niveau van Stedelijk Gebied Eindhoven onderschrijven. <p>In de lokale gesprekken van raad en college over o.a. het evaluatierapport Berenschot, de vragenlijst van de Stuurgroep Update, het ambitiedocument Metropoolregio en de notitie 'bouwstenen voor een effectieve samenwerking' is de raad tot de conclusie gekomen dat het uitgangspunt moet zijn: 'meer Stedelijk Gebied Eindhoven' betekent ook 'minder Metropoolregio Eindhoven'. Best heeft uw bestuur hierover op gezette tijden geïnformeerd.</p>	<p>het niveau van 21 gemeenten opgepakt zullen worden. Daarnaast zijn door de 21 gemeenten naast de 2 nog overblijvende thema's Economie en Mobiliteit, 2 nieuwe thema's toegevoegd waarin de gezamenlijke urgentie gevoeld wordt. Dit zijn de thema's Energietransitie en Transitie Landelijk Gebied. Dit alles is tot stand gekomen via een proces waarin, met elkaar als 21 gemeenten, belangen en voorwaarden zijn afgewogen.</p> <p>De samenwerking met elkaar als 21 gemeenten is gericht op een gezamenlijke koers m.b.t. regionale strategische opgaven. Deze vraagstukken bevinden zich op een raadsniveau. Uit de evaluatie is onder andere gebleken dat de raden zich op afstand voelen staan. Met de inrichting van de nieuwe Governance zijn stappen ingevoegd, waardoor deze afstand verkleind word. Hierbij valt onder andere te denken aan de Metropoolconferenties voor college én raden maar ook de mogelijkheid van raadsleden voor het indienen van zienswijzen op het werkprogramma.</p>	
	<p>Vertaling ambitie Uit de Bestuurlijke Toekomstvisie van Best vloeit voort dat gemeente perspectief ziet voor het verbinden van 21 gemeenten. De in het Samenwerkingsakkoord verwoorde ambitie om focus, slagkracht, eigenaarschap en adaptiviteit</p>		

	<p>aan te brengen, kan gemeente uiteraard onderschrijven. De vertaling van deze ambitie in het Samenwerkingsakkoord en, daarmee ook, in het Werkprogramma 2019 is onvoldoende gelukt.</p>		
	<p>Opgaven/taken Metropoolregio De verwoorde ambities en opgaven – Energietransitie, Transitie Landelijk Gebied, Mobiliteit en Economie – kan Best onderschrijven. Gemeente is er echter niet van overtuigd dat dit in volle omvang opgaven zijn, die de 21 gemeenten exclusief aan elkaar verbinden. Laat staan dat dit taken zijn voor de concernorganisatie Metropoolregio.</p>	<p>Transitie Landelijk Gebied De verbinding stad-platteland komt terug in de focus binnen de vier thema's op regionale schaal. Stad en platteland zijn complementair aan elkaar. De Metropoolregio verbindt het stedelijk gebied met de Kempen, de A2-gemeenten en de Peel. Door samen te werken op de thema's Economie, Mobiliteit, Energietransitie en Transitie Landelijk Gebied, met betrokkenheid van externe partners, bundelen de 21 gemeenten hun inspanningen en werken samen aan het verbeteren van het leef-, werk- en verblijfsklimaat voor al onze inwoners en bedrijven.</p> <p>Algemeen Na de evaluatie is via een intensief proces met alle 21 gemeenten gewerkt aan het nieuwe Samenwerkingsakkoord, In dat proces zijn de 4 inhoudelijke thema's met elkaar bepaald. In het Werkprogramma 2019 worden deze verder uitgewerkt en geconcretiseerd. Leidend principe daarin is en blijft dat het om vraagstukken/opdrachten gaat die de 21 gemeenten met elkaar verbinden en die een bijdrage leveren aan het realiseren van de regionale ambities. In welke mate dat wel of niet het geval is wordt mede bepaald in de vakinhoudelijke portefeuillehoudersoverleggen.</p> <p>Voor de uitvoering van het Samenwerkingsakkoord en binnen de vastgestelde beginselen van de Governance is er voor gekozen om de ondersteunende organisatie van de Metropoolregio in te</p>	

		<p>zetten op procesmanagement. De inhoudelijke expertise wordt geleverd door de gemeenten of door andere partijen, die betrokken zijn bij de opgave. Dit geldt voor alle thema's.</p> <p>De gezamenlijke inzet (gemeenten en Metropoolregio) moet leiden tot een efficiënte en slagvaardige aanpak en uitvoering van het Samenwerkingsakkoord.</p>	
	<p>Transitie Landelijk Gebied Dat geldt in belangrijke mate voor opgaven m.b.t. de transitie van het landelijk gebied. Op provinciaal niveau is er al een fors flankerend ondersteuningspakket opgetuigd. Planologische maatwerktrajecten zijn een lokale verantwoordelijkheid. Voor uitvoeringstaken bij de veehouderij-transitie ligt wat Best betreft het primaat bij de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant. Bovendien werkt gemeente in Stedelijk Gebied Eindhoven verband aan versterking van het landschap als drager van stedelijke ontwikkelingen en als leisure- en vestigingsfactor. Daarbij komt dat de transitie van het landelijk gebied ook gaat over zorg(boeren) en sociaal-maatschappelijke vraagstukken (verborgen armoede), thema's die ook niet zijn opgenomen in het akkoord. Met een lobby-agenda voor een warme sanering van de veehouderijsector is op zich niets mis; de focus van de Metropoolregio-inzet, ook qua urenbesteding in het werkplan, kan hier niet liggen. Conclusie: Transitie Landelijk Gebied is voor de Metropoolregio een onvoldoend robuust samenwerkingsthema.</p>	<p>De samenwerking op het thema Transitie Landelijk Gebied binnen de Metropoolregio gaat niet over uitvoering en is breder dan de opgave veehouderij. Taken die op een ander schaalniveau dan de 21 samenwerkende gemeenten zijn belegd, worden niet op de schaal van 21 gemeenten opgepakt.</p> <p>Het is een toevoeging op lokale en bovenlokale inspanningen. Er is een verbinding met de thema's Economie en Energietransitie. Rijk en Provincie zien de regio als hun gesprekspartner ten aanzien van de sanering varkenshouderij en landbouw in brede zin. Daarom zijn hier regionaal uren voor geraamd. Deze urenraming is tot stand gekomen in samenwerking met de bestuurlijke *** staat in adviesnota werkprogramma.</p>	
	<p>Transitie Landelijk Gebied – te veel vrije ruimte Onvoldoende focus aangebracht binnen de (overige) samenwerkingsthema's Er staat spanning op de hoeveelheid onderwerpen, die per thema genoemd worden vs. de wens om te focussen. Dit is o.a. weer zichtbaar binnen het thema Transitie Landelijk</p>	<p>De opgaven binnen het thema zijn afgebakend. Taken die op een ander schaalniveau dan de 21 samenwerkende gemeenten zijn belegd, worden niet op de schaal van 21 gemeenten opgepakt. De samenwerking op het thema Transitie Landelijk Gebied binnen de Metropoolregio gaat niet over uitvoering en is breder dan de opgave veehouderij.</p>	

	Gebied: de inzet op 'verbeteren economische structuur en versterken ecologische en ruimtelijke kwaliteit' laat wat Best betreft teveel vrije ruimte voor 'meer Metropoolregio Eindhoven'. Dit vindt gemeente onwenselijk.		
	<p>Economie – te veel vrije ruimte</p> <p>Binnen het thema Economie onderschrijft Best van oudsher (o.a. als aandeelhouder sinds 2012) de inzet op de Brainportagenda en, via het Stimuleringsfonds, innovatie. De rol van de concernorganisatie Metropoolregio kan hier beperkt blijven tot 'betaalautoriteit' (administratiekantoor). De teksten in het Samenwerkingsakkoord en het Werkprogramma 2019 laten ook hier teveel vrije ruimte voor 'meer Metropoolregio'. Dat geldt ook voor het onderwerp 'versterken van de brede basiseconomie'.</p>	<p>Samen met u vinden wij de continuering van de gezamenlijk inzet van de 21 gemeenten op de Brainportagenda en het Stimuleringsfonds van belang. Het zijn van betaalautoriteit maakt hier onlosmakelijk onderdeel van uit. Door herinstructie van het portefeuillehoudersoverleg kunnen alle gemeenten rechtstreeks invulling geven aan hun betrokkenheid op de Brainportagenda. Gemeenten kunnen zo invulling geven aan hun verantwoordelijkheid om daar lokale/subregionale schragende agenda's te ontwikkelen. Dit geldt ook voor de opgave brede Basiseconomie. Feitelijk gaat het om het uitvoeren van verkenningen naar nieuwe economische kansen. In het Portefeuillehoudersoverleg beslissen we welke verkenningen we uitvoeren en beoordelen de uitkomsten. Alle 21 gemeentes zijn betrokken.</p>	
	<p>Mobiliteit – weinig toegevoegde waarde</p> <p>De opgaven binnen het thema Mobiliteit onderschrijft gemeente als verbindend thema van 21 samenwerkende gemeenten. Gemeente is evenwel van mening dat de concernorganisatie Metropoolregio hier weinig toegevoegde waarde heeft: de Bereikbaarheidsagenda heeft een eigen programmateam dat we als 21 gemeenten, buiten Metropoolregio om, financieren. Ook de afronding probleemanalyse Randweg A2 is wat gemeente betreft geen activiteit voor de concernorganisatie.</p>	<p>De regionale samenwerking is niet beperkt tot een uitvoeringsprogramma. In het portefeuillehoudersoverleg treffen bestuurders elkaar om vorm te geven aan de adaptiviteit van de Bereikbaarheidsagenda en het ontwikkelen van regionaal beleid, om samen een regio te vormen voor lobby en het binnenhalen van subsidies, maar ook om kansen voor praktische samenwerking te verkennen en benutten. Gezamenlijk optrekken in het bereikbaar houden van de hele regio is een van de belangrijkste opgaven voor ons als 21 gemeenten. Dit gaat dus verder dan alleen de opgaven uit de Bereikbaarheidsagenda.</p>	<p>Onder de hoofdoggave mobiliteit (2) onder kopje opgave is de volgende voetnoot toegevoegd.</p> <p><i>De werkzaamheden in het kader van de samenwerkingsovereenkomst Bereikbaarheidsagenda vallen buiten de scope van samenwerking in Metropoolregioverband. In Metropoolregioverband wordt wel periodiek bekeken of het bereikbaarheidsakkoord bijstelling vereist. De werkzaamheden voor het samenwerkingsakkoord zijn in hoofdlijnen toch opgenomen in het Werkprogramma om een integraal overzicht te bieden.</i></p>

		<p>In het Samenwerkingsakkoord en het Werkprogramma is dit onderscheid onvoldoende duidelijk gemaakt. Daarom wordt bij de opgave Mobiliteit een alinea toegevoegd, die ingaat op de relatie tussen de Metropoolregio Eindhoven en de Bereikbaarheidsagenda.</p> <p>Voor de uitvoering van het eerste programma van 130 projecten van de Bereikbaarheidsagenda is het Programmateam ZoSlimBereikbaar opgericht. Een programmateam gericht op uitvoering, past niet binnen de afgesproken kaders van de samenwerking in de Metropoolregio Eindhoven. De Metropoolregio biedt met het Portefeuillehoudersoverleg Mobiliteit het platform voor de bestuurlijke aansturing.</p>	
	<p><i>Werkprogramma van 21 samenwerkende gemeenten of van concernorganisatie?</i> Omdat het Werkprogramma 2019 invulling geeft aan het Samenwerkingsakkoord zijn onze zienswijzen vanzelfsprekend ook van toepassing op het werkprogramma 2019. Ook in dit werkprogramma kan meer focus worden aangebracht. Dit draagt bij aan de onduidelijkheid of we het Werkprogramma 2019 moeten opvatten als het werkprogramma van de 21 samenwerkende gemeenten of als dat van de concernorganisatie Metropoolregio. Veel van de beschreven taken kunnen immers (of worden nu al) opgepakt door de individuele samenwerkende gemeenten of door andere tafels – Mobiliteit en Transitie Landelijk Gebied zijn daarvan weer een goed voorbeeld.</p>	<p><i>Algemeen</i> Na de evaluatie is via een intensief proces met alle 21 gemeenten gewerkt aan het nieuwe Samenwerkingsakkoord, In dat proces zijn de 4 inhoudelijke thema's met elkaar bepaald. In het Werkprogramma 2019 worden deze verder uitgewerkt en geconcretiseerd. Leidend principe daarin is en blijft dat het om vraagstukken/opdrachten gaat die de 21 gemeenten met elkaar verbinden en die een bijdrage leveren aan het realiseren van de regionale ambities. In welke mate dat wel of niet het geval is wordt mede bepaald in de vakinhoudelijke portefeuillehoudersoverleggen.</p> <p>Voor de uitvoering van het Samenwerkingsakkoord en binnen de vastgestelde beginselen van de Governance is er voor gekozen om de ondersteunende organisatie van de Metropoolregio in te zetten op procesmanagement. De</p>	

		<p>inhoudelijke expertise wordt geleverd door de gemeenten of door andere partijen, die betrokken zijn bij de opgave. Dit geldt voor alle thema's.</p> <p>De gezamenlijke inzet (gemeenten en Metropoolregio) moet leiden tot een efficiënte en slagvaardige aanpak en uitvoering van het Samenwerkingsakkoord.</p> <p><i>Transitie Landelijk Gebied</i></p> <p>De samenwerking op het thema Transitie Landelijk Gebied binnen de Metropoolregio gaat niet over uitvoering en is breder dan de opgave veehouderij. Taken die op een ander schaalniveau dan de 21 samenwerkende gemeenten zijn belegd, worden niet op de schaal van 21 gemeenten opgepakt. Het is een toevoeging op lokale en bovenlokale inspanningen. Er is een verbinding met de thema's Economie en Energietransitie. Rijk en Provincie zien de regio als hun gesprekspartner ten aanzien van de sanering varkenshouderij en landbouw in brede zin. Daarom zijn hier regionaal uren voor geraamd.</p>	
	<p><i>Financiële paragraaf gebaseerd op huidige bezetting en oude taken, niet op nieuwe samenwerking</i></p> <p>Ondertussen lezen we wel dat het Algemeen bestuur in 2019 wenst vast te houden aan de bestaande organisatie en begroting. Dit betreft Best. Bij het aanbieden van de primaire Begroting 2019 Metropoolregio aan de raad (in maart 2018) gaf uw Dagelijks Bestuur aan dat de uitkomsten van de Metropoolregio herijking en de implicaties ervan voor de Begroting 2019 nog met een begrotingswijziging konden worden verwerkt. Onder deze conditie heeft gemeente het Dagelijks Bestuur laten weten te kunnen instemmen met de Begroting 2019. Maar ook</p>	<p>Wij onderkennen dat de doorrekening van het nieuwe Samenwerkingsakkoord als laatste stap in het proces is opgenomen. In het proces van de herijking zijn opeenvolgende stappen met elkaar afgesproken. Daarom hebben we in het Akkoord ook opgenomen dat op basis van de ervaring in 2019 de definitieve omvang van de begroting en de organisatie bepaald wordt in het Werkprogramma 2020. Dit zal dan leiden tot een aangepaste Begroting 2020. Het Algemeen Bestuur onderschrijft deze lijn. Vooruitlopend daarop heeft het Algemeen Bestuur besloten om de 2,8 fte vacatureruimte te bevriezen.</p>	

	hebben we aangegeven: wat Best betreft leidt de herijking tot een neerwaartse bijstelling van de Begroting 2019. Dit is niet gebeurd. De financiële paragraaf is gebaseerd op de huidige bezetting en oude taken; zij zou gebaseerd moeten zijn op de nieuwe samenwerkingsvorm.		
	Geen fundamentele herijking Alles overziend is Best van mening dat deze 'update' niet de fundamentele herijking is geworden waar Berenschot in 2017 om vroeg. Best geeft het lid van het Algemeen Bestuur daarom de opdracht niet in te stemmen met dit Samenwerkingsakkoord Metropoolregio 2019-2022, noch met het Werkprogramma Metropoolregio 2019.		
	Ondersteuning inspanningen in belang Brainportregio Gemeente wil daarbij nogmaals onderstrepen wel degelijk perspectief te zien voor het verbinden van 21 gemeenten. Onze zienswijze moet ook niet worden opgevat als een diskwalificatie van hetgeen we hebben bereikt met het stimuleren van en lobby rondom het kenmerkende (Brainport)profiel van onze regio. Als Brainportgemeente pur sang - in woord, daad en met de nodige middelen – kunt u ervan op aan dat Best de inspanningen die in het belang van de Brainportregio worden verricht, krachtig blijft ondersteunen.	Wij zien hierin de bevestiging van uw betrokkenheid en het belang om de 21 gemeentes aan Brainport te verbinden.	
Bladel def	Geen zienswijze		
Cranendonck def	Akkoord, onder voorbehoud van:		
	Thema's, doelen en koers Voor wat betreft de nu voorliggende documenten kan in algemene zin gesteld worden dat ze een logische resultante zijn van de uitgangspunten uit het evaluatieonderzoek van 2017, het daarna verlopen proces van ontwikkeling en nadere bepaling in 2018 en de bijsturing c.q. aanscherping op basis van de binnengekomen reacties vanuit de regio. Aangezien de tussentijdse stappen al eerder op herkenning en uiteindelijk instemming door de		

	raad konden rekenen, staat Cranendonck onverminderd positief tegenover de voorgestane thema's, doelen en koers.		
	<p>Mogelijke uitbreiding thema's Resteert het in september 2018 aangerode punt van de raad van Cranendonck inzake mogelijke uitbreiding van de thema's binnen de Metropoolregio. Gesteld kan worden dat nagenoeg iedereen in de regio de noodzaak voor meer focus (en daarmee de keuze voor de 4 thema's) ondersteunt. De mogelijkheid om te zijner tijd toch een nieuw thema binnen het Metropoolregio-programma op te nemen blijft aanwezig, zijn de voorwaarden daarvoor nu ook helder omschreven, maar is een en ander binnen het Samenwerkingsakkoord nu ook nog wat explicieter en prominenter opgenomen onder het kopje adaptiviteit. Dit stemt ons tot tevredenheid.</p>		
	Gemeente acht echter dat op 2 essentiële onderdelen nog bijstelling of aanscherping noodzakelijk is, te weten:		
	<p>Financiële onderbouwing / Inwonersbijdrage Er is in 2018 erg veel aandacht, tijd en energie besteed aan het inhoudelijke deel en de voorgestane Governance van het toekomstige Metropoolregio-verhaal. Op zichzelf een begrijpelijke keuze, maar wat daarbij toch behoorlijk ondergesneeuwd lijkt, is het doorrekenen en onderbouwen van de benodigde capaciteit en middelen om die gewenste doelen en resultaten te bereiken. Vooralsnog wordt uitgegaan van hetzelfde begrotingsvolume zoals voorheen gepland en geraamd. Er rekening mee houdend dat enerzijds vanaf 2019 een aantal taken of thema's worden afgestoten naar de subregio of gemeenten (zoals Wonen, Arbeidsmarkt, Bedrijventerreinen, Strategie ruimte) en anderzijds een hogere ambitie voor de vier thema's wordt beoogd, is het mogelijk vermeend tegen elkaar wegstrepenprincipe voor de raad van Cranendonck vooralsnog onvoldoende onderbouwd. De toerekening van</p>	<p>Wij onderkennen ook dat de doorrekening van het nieuwe Samenwerkingsakkoord als laatste stap in het proces is opgenomen. In het proces van de herijking zijn opeenvolgende stappen met elkaar afgesproken. Daarom hebben we in het Akkoord ook opgenomen dat op basis van de ervaring in 2019 de definitieve omvang van de begroting en de organisatie bepaald wordt in het Werkprogramma 2020. Dit zal dan leiden tot een aangepaste Begroting 2020. Vooruitlopend daarop heeft het Algemeen Bestuur besloten om de 2,8 fte vacatureruimte te bevroren. In het Werkprogramma 2019 staat dat het Algemeen Bestuur in december 2019 het Werkprogramma 2020 en de aangepaste Begroting 2020 vaststelt. Dit betekent dat wij in april 2019 starten met dit proces.</p>	

	<p>benodigde capaciteit en middelen dient veel concreter en scherper gemaakt te worden.</p> <p>U erkent dat in zekere zin ook wel; in het Werkprogramma 2019 staat op pagina 27 dat <i>“er in het derde en vierde kwartaal een voorstel komt voor de definitieve inzet en omvang van de ambtelijke ondersteuningsorganisatie, gekoppeld aan het Werkprogramma 2020”</i>. Het ligt volgens de gemeenteraad van Cranendonck echter veel meer in de rede dat die nadere en noodzakelijke toelichting een onderdeel gaat uitmaken van het opstellen van de concept-Meerjarenbegroting 2020-2024 (dus qua planning eerder in het 1ste en 2de kwartaal 2019) en daarbij de gemeenten ook de gelegenheid biedt om via de Begroting 2020 de natuurlijke en logische zienswijzeprocedure aan te bieden. Wij dringen er dus op aan dat een nadere en concrete onderbouwing van formatie en middelen qua planning naar voren wordt gehaald en het gevraagde onderdeel te laten uitmaken van de concept-Begroting Metropoolregio 2020-2024.</p>	<p>Inmiddels loopt dan ook de uitvoering van het Werkprogramma 2019. Dit is de verantwoordelijkheid van de vakinhoudelijke portefeuillehoudersoverleggen. In dat gremium bepalen de portefeuillehouders van de 21 gemeenten met elkaar de inhoud van de opdracht en de uitvoering daarvan.</p> <p>Het opstellen van een concept-begroting en deze voor 1 april voor een zienswijze voorleggen aan de raden van de deelnemende gemeenten in de Metropoolregio Eindhoven is een verplichting vanuit de Wet Gemeenschappelijke Regeling. De gemeenschappelijke regelingen GGD Brabant Zuidoost, Omgevingsdienst Zuidoost Brabant, Veiligheidsregio Brabant Zuidoost en Metropoolregio Eindhoven hebben in de gezamenlijke beleidsnotitie Kaders P&C-documenten deel 1 afgesproken dit voor 15 maart te doen. Het opstellen van de primaire Begroting 2020 en de verwerking van de zienswijzen op en de besluitvorming over het nieuwe Samenwerkingswerkingsakkoord 2019-2022 en het Werkprogramma 2019 loopt in tijd gezien niet synchroon. Om te voldoen aan de wettelijke verplichting is gekozen voor de werkwijze als boven beschreven en de primaire Begroting 2020 technisch op te stellen.</p>	
	<p>Ambitie excellente regio / Inhoudelijke expertise</p> <p>Sinds de transitie van Samenwerkingsverband Regio Eindhoven naar Metropoolregio Eindhoven is de ambtelijke organisatie sterk ingekrompen. De ambtelijke organisatie van de Metropoolregio Eindhoven bestond in 2015 uit 44,4 FTE en in 2018 nog uit 23,1 FTE. Zoals in het Werkprogramma op pagina 30 staat, bestaat “de ambtelijke ondersteuning van Metropoolregio primair uit procesmanagers en een ondersteunende dienst.</p>	<p>Voor de uitvoering van het Samenwerkingsakkoord en binnen de vastgestelde beginselen van de Governance is er voor gekozen om de ondersteunende organisatie van de Metropoolregio in te zetten op procesmanagement. De inhoudelijke expertise wordt geleverd door de gemeenten of door andere partijen die betrokken zijn bij de opgave. Gezien de omvang van de ondersteunende organisatie en de inhoudelijke complexiteit van de vraagstukken is het niet reëel en wenselijk</p>	

	<p>Wat dus nu bij het Metropoolregio meer en meer ontbreekt, is de zogenaamde uitmuntende inhoudelijke expertise (die bij de formatie Samenwerkingsverband Regio Eindhoven wel aanwezig was) of minimaal het vermogen om die expertise van buitenaf goed te kunnen organiseren. Bij een scherpere of hogere toekomstambitie van de regio dient daar echter volgens ons een overeenkomstige kwaliteit en capaciteit van de uitvoerende organisatie (of helder afgesproken en bewaakt expertise te betrekken vanuit gemeenten, subregio, triple-helix aanpak of derden) aan gekoppeld te zijn. Het vermogen om via Metropoolregio uitmuntende expertise te hebben of te organiseren is volgens ons niet of onvoldoende aanwezig en is toch een ontbrekend fundament in de huidige opzet om de gewenste doelen en resultaten te kunnen realiseren. Het zijn en blijven van een excellente regio zonder aandacht voor uitmuntende expertise (hetzij zelf in huis of als organisator met kennis van zaken) is een kritische factor in de huidige opzet. De raad van de gemeente Cranendonck heeft daarvoor al in juni 2017 via een zienswijze naar Metropoolregio nadrukkelijk aandacht gevraagd en ziet daarvoor nu in de definitieve uitwerking niets terug. Onze zorg hiervoor blijft derhalve dan ook onverkort van kracht.</p> <p>Gemeente verzoekt u daarom dan ook dringend bij het proces, voorafgaand aan het opstellen van de concept-Begroting Metropoolregio 2020-2024, zorg te dragen voor een heldere en verantwoorde onderbouwing van benodigheden (inclusief benodigde expertise) en kosten om de ambitie van het Samenwerkingsakkoord ook te kunnen realiseren en die ook op te nemen als onderbouwing van de Meerjarenbegroting Metropoolregio 2020-2024, zoals dat aan de gemeenteraden in het 2de kwartaal van 2019 wordt aangeboden.</p>	<p>om de uitmuntende inhoudelijke expertise bij de Metropoolregio onder te brengen. Van de Metropoolregio-organisatie wordt verwacht dat het complexe samenwerkingsprocessen m.b.t. regionaal strategische vraagstukken tot besluitvorming en actie kan brengen. Wij delen de opvatting dat het vermogen tot het organiseren van expertise en het bewaken van de kwaliteit daar onderdeel van is en voorwaardelijk is om de ambities te kunnen realiseren. De inhoudelijke expertise wordt geleverd door de gemeenten. De gezamenlijke inzet (gemeenten en Metropoolregio) moet leiden tot een efficiënte en slagvaardige aanpak en uitvoering van het Samenwerkingsakkoord.</p>	
--	---	--	--

Deurne def	Opmerkingen en suggesties:		
	<p>Opmerkingen en suggesties meenemen Op dit moment nemen wij kennis van het concept-Werkprogramma voor 2019 en de hierin beschreven acties. Gemeente begrijpt dat het Werkprogramma 2019 gedurende de zienswijzeprocedure een verdere verfijning krijgt. Deurne verzoekt u dan ook om, gezien de zeer tijdige reactie, de opmerkingen en suggesties van de gemeente hierin al meteen mee te nemen.</p>		
	<p>Mate van concreetheid van de acties De mate van concreetheid van de acties die opgenomen zijn in het Werkprogramma is zeer relevant voor raadsleden. Het geeft hen direct een beeld van de te verwachten acties en hun beoogde resultaten binnen de regionale samenwerking. Dit betekent dat activiteiten en acties SMART geformuleerd dienen te worden. Dit is nu nog niet overal even goed gelukt. Bij de concretisering van het Werkprogramma verzoeken wij om de acties SMART te formuleren. Daarnaast vraagt gemeente u om hier alle gemeenten zowel ambtelijk als bestuurlijk bij te betrekken zodat een werkbaar en gedragen programma ontstaat.</p>	De concrete resultaten voor 2019 zijn in het Werkprogramma opgenomen. De mate van concreetheid wisselt en is afhankelijk van het thema.	In het Werkprogramma wordt voor elk thema een tabel toegevoegd met acties en ambtelijke inzet.
	<p>De verbinding tussen de verschillende thema's in het Werkprogramma ontbreekt Het valt gemeente op dat in het Werkprogramma 2019 de samenhang tussen de vier regionale thema's nog niet zo goed uit de verf komt. Dit terwijl de vier samenwerkingsthema's aanzienlijke raakvlakken hebben met elkaar, de aanpak op het ene thema mogelijk gemaakt kan worden via keuzes in een ander thema en omdat thema's elkaar rechtstreeks raken en beïnvloeden.</p>	Wij zijn het met u eens dat een integrale benadering nodig is. Het Dagelijks Bestuur bewaakt de integraliteit in de uitvoering van het Samenwerkingsakkoord en de werkprogramma's. De voorzitters van de portefeuillehoudersoverleggen maken deel uit van het Dagelijks Bestuur. Op deze manier zijn de diverse thema's rechtstreeks met elkaar verbonden. In het Samenwerkingsakkoord hebben we de volgende passage toegevoegd: "Om het landelijk gebied leefbaar, toekomstbestendig en economisch vitaal te maken, wordt verbinding gemaakt met de opgaven op de thema's Mobiliteit, Energietransitie en Economie."	Onderaan paragraaf 3.4 in het Samenwerkingsakkoord is toegevoegd: <i>Om het landelijk gebied leefbaar, toekomstbestendig en economisch vitaal te maken, wordt verbinding gemaakt met de opgaven op de thema's Mobiliteit, Energietransitie en Economie.</i>

	<p>Duurzaamheid Daarnaast adviseert gemeente u om ook in het Werkprogramma 2019 (maar ook in de navolgende jaren) de link te leggen naar de realisatie van het Klimaatakkoord, de circulaire economie en het verdere duurzaamheidsbeleid. Zie hierover ook de opmerkingen die eerder ten aanzien van het Samenwerkingsakkoord zijn gemaakt over duurzaamheid.</p>	<p>In het Werkprogramma is zeker bij het thema Energietransitie de link naar het Klimaatakkoord vanzelfsprekend. Het opstellen van de Regionale Energiestrategie (RES) is een opgave die rechtstreeks volgt uit het Klimaatakkoord. In de RES ligt de focus op elektriciteit en gebouwde omgeving, maar de Energietransitie is een majeure opgave, die integraal moet worden geanalyseerd en benaderd.</p> <p>We steken de inventarisatiefase van de RES om die reden breed in, om een zo compleet mogelijk beeld te verkrijgen. Ook benoemen we meekoppelkansen met andere opgaven, zoals mobiliteit, landbouw, grootschalige industrie, klimaatadaptatie, leefbaarheid en circulaire landbouw. Deze opgaven worden betrokken en kunnen niet los gezien worden. Als we logische koppelingen zien tussen energie-initiatieven en andere thema's, zullen deze uiteraard opgenomen worden in het uitvoeringsprogramma van de RES.</p>	
	<p>Financiële doorvertaling van het Werkprogramma Gemeente kan zich vinden in de door u voorgestelde aanpak ten aanzien van de financiële doorvertaling van het Werkprogramma. Gemeente begrijpt dat het voor 2019 erg lastig is om de begroting aan te passen, omdat de voorgestelde aanpak nieuw is. Als de uitvoering van het Werkprogramma 2019 leidt tot overschotten, dan verzoekt gemeente u om deze aan de deelnemende gemeenten terug te betalen na het opmaken van de Jaarrekening 2019.</p>	<p>Uitgangspunt bij een overschot op de jaarrekening is dat dit terugvloeit naar de gemeenten. Wij hechten een groot belang aan een bescheiden vermogenspositie van de Metropoolregio Eindhoven ten opzichte van de gemeentelijke bijdrage aan de samenwerking.</p>	

	<p>Ten aanzien van het begrotingsjaar 2020 zien wij de gewijzigde Begroting 2020 in het najaar van 2019 met belangstelling tegemoet. Dat is ook het moment waarop gemeente inhoudelijk kan reageren op de financiële doorvertaling van het Samenwerkingsakkoord. Een verhoging van de inwonerbijdrage is voor Deurne geen optie en gemeente roept u dan ook op om 'sober' te begroten.</p>	<p>In het Akkoord is opgenomen dat op basis van de ervaring in 2019 de definitieve omvang van de begroting en de organisatie bepaald wordt in het Werkprogramma 2020. Dit zal dan leiden tot een aangepaste Begroting 2020. Vooruitlopend daarop heeft het Algemeen Bestuur besloten om de 2,8 fte vacatureruimte te bevriezen. Een verhoging van de inwonerbijdrage (m.u.v. de indexering) is niet aan de orde. Dit is ook toegezegd door het Dagelijks Bestuur aan het Algemeen Bestuur.</p> <p>In het Werkprogramma 2019 staat dat het Algemeen Bestuur in december 2019 het Werkprogramma 2020 en de aangepaste Begroting 2020 vaststelt.</p> <p>De primaire begroting 2020 betreft een technische begroting, waarin slechts de uitgangspunten zijn toegepast zoals deze zijn vastgesteld in de Kadernota op 12 december 2018. Op basis van de ervaring in 2019 wordt de definitieve omvang van de begroting en de organisatie bepaald in het Werkprogramma 2020. Dit zal dan leiden tot een aangepaste Begroting 2020.</p>	
Eersel def	<p>Transitie Landelijk Gebied Voor het concept-Werkprogramma 2019 heeft Eersel als zienswijze voor het onderdeel Transitie Landelijk Gebied de vraag om de doorlooptijd en capaciteit inzichtelijk te maken.</p>	<p>Wij vinden het belangrijk dat dit duidelijk is. Het Portefeuillehoudersoverleg Transitie Landelijk Gebied ziet dit als een taak en maakt voor alle 21 samenwerkende gemeenten duidelijk wat, wanneer, door wie wordt gedaan.</p> <p>Wij verwachten dat hiervoor vanuit de ambtelijke ondersteuningsorganisatie van de Metropoolregio 2,6 fte nodig is. Vanuit de 21 gemeenten gezamenlijk wordt een gelijke inzet gevraagd. De concrete resultaten voor 2019 zijn in het Werkprogramma opgenomen. Aan de acties uit het Werkprogramma voegen we een start- en opleverkwartaal toe.</p>	<p>In het volledige Werkprogramma op activiteitsniveau het start- en opleverkwartaal toevoegen.</p>
Eindhoven def	<p>Goede eerste stap Naar onze mening is dit Werkprogramma 2019</p>		

	<p>een goede eerste stap om in 2019 uitvoering te gaan geven aan de hernieuwde samenwerking. Dit eerste jaar vormt daarbij een belangrijk leerjaar. Het blijft de komende jaren de verantwoordelijkheid van de raden en colleges van de 21 gemeenten om vast te houden aan de inhoudelijk focus van de hernieuwde Metropool-samenwerking. De ervaringen die we op gaan doen in 2019 kunnen vervolgens worden verwerkt in de hierna volgende jaarschijven c.q. werkprogramma's. Eindhoven heeft er vertrouwen in dat we op deze manier ook als gemeenteraden onze bijdrage kunnen leveren aan de voortvarende realisatie van het Samenwerkingsakkoord 2019-2022 en daarmee dus ook aan dit eerste Werkprogramma.</p>		
	Voor 2019 vragen gemeente om:		
	<p>Concrete mijlpalen -Per thema de genoemde acties en (continue) processen te voorzien van concrete mijlpalen.</p>		
	<p>Transitie Landelijk Gebied -Op het thema Transitie Landelijk Gebied meer scherpte aan te brengen in acties en resultaten, en inhoudelijke afstemming te zoeken met het thema Energietransitie en de subregionale samenwerkingsverbanden zoals het Stedelijk Gebied Eindhoven. Dit vanuit de gedachte om werk met werk te maken en daarmee dubbel werk te voorkomen.</p>	<p>Het Portefeuillehoudersoverleg Transitie Landelijk Gebied is van start gegaan, met uw zienswijze als uitgangspunt. Er is contact gelegd met de ondersteuningsorganisatie voor het Stedelijk Gebied over opgaven, inzet en acties. In het Samenwerkingsakkoord hebben we de volgende passage toegevoegd: "Om het landelijk gebied leefbaar, toekomstbestendig en economisch vitaal te maken, wordt verbinding gemaakt met de opgaven op de thema's Mobiliteit, Energietransitie en Economie."</p>	<p>Onderaan paragraaf 3.4 in het Samenwerkingsakkoord is toegevoegd: <i>Om het landelijk gebied leefbaar, toekomstbestendig en economisch vitaal te maken, wordt verbinding gemaakt met de opgaven op de thema's Mobiliteit, Energietransitie en Economie.</i></p>
	<p>Rollen, taken en verantwoordelijkheden -Voor ieder thema de rollen, taken en verantwoordelijkheden van de verschillende gremia in lijn te brengen met de governance-afspraken uit het Samenwerkingsakkoord.</p>	<p>In lijn met het Samenwerkingsakkoord zijn in het werkprogramma de rollen en taken opgenomen van de gemeenten en van de ondersteunende organisatie van de Metropoolregio.</p>	
	<p>Rekeningresultaat 2019 Het jaar 2019 is te kenschetsen als overgangsjaar voor de samenwerking van de 21 gemeenten in de Metropoolregio Eindhoven. Gemeente heeft voor nu kennisgenomen van het voorstel om gedurende 2019 vast te houden aan de Metropoolregio-Begroting 2019 én de</p>	<p>Uitgangspunt bij een overschot op de jaarrekening is dat dit terugvloeit naar de gemeenten. Wij hechten een groot belang aan een bescheiden vermogenspositie van de Metropoolregio Eindhoven ten opzichte van de gemeentelijke bijdrage aan de samenwerking.</p>	

	<p>recent in het Algemeen Bestuur Metropoolregio gemaakte afspraak om de vacatureruimte in de Metropoolregio-organisatie dit jaar niet in te vullen. In lijn met de eerdere reactie van gemeente in september 2018 op de Bouwstenennotitie gaat gemeente er nog steeds in principe vanuit dat een positief rekeningresultaat over 2019 zoals gebruikelijk terug zal vloeien naar de deelnemende gemeenten.</p>		
	<p>Metropoolconferentie Daarnaast is gemeente blij met de in dit Werkprogramma 2019 opgenomen afspraak om later dit jaar met elkaar het gesprek te voeren én een besluit te nemen over de voor de Metropoolregio-samenwerking benodigde financiële en personele inzet (inwonerbijdrage). Vandaar het pleidooi van gemeente om dit onderwerp te agenderen voor de in het najaar van 2019 geplande Metropoolconferentie.</p>	<p>In het nog op te stellen Werkprogramma 2020 wordt definitieve omvang van de begroting en de organisatie bepaald. Dit zal dan leiden tot een aangepaste Begroting 2020. Vooruitlopend daarop heeft het Algemeen Bestuur besloten om de 2,8 fte vacatureruimte te bevriezen. In het Werkprogramma 2019 staat dat het Algemeen Bestuur in december 2019 het Werkprogramma 2020 en de aangepaste Begroting 2020 vaststelt. De eerste Metropoolconferentie is op 27 maart 2019. Aansluitend op het Algemeen Bestuur, waarin het Samenwerkingsakkoord en het Werkprogramma 2019 ter vaststelling voorligt. In april 2019 starten we met het proces voor de vaststelling van het Werkprogramma 2020 en de daarbij behorende aangepaste begroting. De Metropoolconferentie van 9 oktober 2019 zal in het teken staan van het Werkprogramma 2020.</p>	
	<p>Energietransitie / Kennis delen ruimtelijke visies Tijdens de raadsvergadering is een motie aangenomen, waarbij het College de opdracht heeft gekregen in overleg met de andere Metropoolregiogemeenten de zin op pagina 3 van het Werkprogramma onder Energietransitie, 2e alinea, als volgt aan te passen: We delen kennis over ruimtelijke visies van grootschalige wind- en zonne-energie, waterstoftechnologie en andere duurzame energiebronnen.</p>		<p>In het werkprogramma onder de kop: ‘Werkprogramma 2019 – Hoofdlijnen van de acties’, thema energietransitie. In plaats van de zin ‘starten met het uitvoeren van de Regionale Energiestrategie’ opnemen: ‘Versnelling brengen in initiatieven’. Onder hetzelfde opsommingsteken is de volgende tekst toegevoegd. <i>We delen kennis over de toepassing van grootschalige wind- en zonne-energie,</i></p>

			<i>waterstoftechnologie en andere duurzame energiebronnen.</i>
Geldrop-Mierlo def	In 2017 is de samenwerking in de Metropoolregio geëvalueerd. Met de conclusies van de evaluatie als basis, is er gewerkt aan de totstandkoming van het Samenwerkingsakkoord. Het is een intensief proces geweest, waarbij de colleges en gemeenteraden nadrukkelijk een rol hebben gespeeld. Deze wijze van werken zorgt voor draagvlak en voor eigenaarschap. Het “samen optrekken” en het elkaar vaker ontmoeten draagt hier ook aan bij en vergroot het vertrouwen in de samenwerking. Het besef dat we gezamenlijke opgaves hebben is duidelijk en een gezamenlijke verantwoordelijkheid van Metropoolregio en deelnemende gemeentes voor het tot een goed eind brengen van deze opgaves wordt gevoeld. Onze positieve benadering maakt echter niet dat gemeente de samenwerking niet kritisch volgen.		
	Concreet en meetbaar Het Samenwerkingsakkoord 2019-2022 is kaderstellend. Op hoofdlijnen is aangegeven welke resultaten we over vier jaar bereikt willen hebben. Deze hoofdlijnen zijn in het Werkprogramma 2019 verder uitgewerkt, maar ook dan nog zijn de te bereiken resultaten niet overal even helder geformuleerd. Om het draagvlak te behouden is het van belang om concrete resultaten te kunnen overleggen. Gemeente dringt er dan ook op aan dat de gestelde doelen van het Samenwerkingsakkoord in de toekomstige werkprogramma's concreter en meetbaar uitgewerkt worden.	We onderschrijven het belang van concrete resultaten. In het werkprogramma 2019 is daar nu een eerste uitwerking van gemaakt. Het behalen van de resultaten is belegd bij de portefeuillehoudersoverleggen.	
Gemert-Bakel 14-3 raad concept	Ten aanzien van het Werkprogramma 2019 Metropoolregio heeft Gemert-Bakel de volgende opmerkingen en suggesties:		
	Op dit moment neemt gemeente kennis van het concept-Werkprogramma voor 2019 en de hierin beschreven acties. Gemeente begrijpt dat het Werkprogramma 2019 gedurende de zienswijzeprocedure een verdere verfijning krijgt. Gemert-Bakel verzoekt u dan ook om		

	onze opmerkingen en suggesties hierin al meteen mee te nemen.		
	Economie / Stimuleringsfonds Bij het thema Economie pleit Gemert-Bakel voor meer bekendheid van het Stimuleringsfonds bij het MKB en de regio. Ook wil gemeente graag weten hoe dit fonds doorontwikkeld wordt en waar en wanneer meegedacht kan worden. Waar krijgen signalen of vragen een plek?		
	Economie / Basiseconomie Er is reeds gestart met de verkenning wat 'het versterken van de basiseconomie' is. Op basis van deze verkenning had e.e.a. al meer concreet benoemd kunnen zijn. Wat is er met deze input gebeurd en hoe wordt straks een nadere afweging gemaakt?		
	Mobiliteit / Bereikbaarheidsagenda Bij het thema Mobiliteit verzoekt Gemert-Bakel u het werkprogramma dusdanig aan te passen dat er geen overlap is met de werkzaamheden/verantwoordelijkheden, die bij het Programmteam Bereikbaarheidsagenda 2018-2030 zijn neergelegd.		Onder de hoofdpogave mobiliteit (2) onder kopje opgave is de volgende voetnoot toegevoegd. <i>De werkzaamheden in het kader van de samenwerkingsovereenkomst Bereikbaarheidsagenda vallen buiten de scope van samenwerking in Metropoolregioverband. In Metropoolregioverband wordt wel periodiek bekeken of het bereikbaarheidsakkoord bijstelling vereist. De werkzaamheden voor het samenwerkingsakkoord zijn in hoofdlijnen toch opgenomen in het Werkprogramma om een integraal overzicht te bieden.</i>
	Transitie Landelijk Gebied / Lobby-agenda Bij het thema Transitie Landelijk Gebied merkt gemeente op dat binnen dit thema nu een goede structuur is vastgesteld, waardoor een betere aansluiting plaats kan vinden op provinciaal en landelijk niveau. Daarbij vindt Gemert-Bakel het maken en uitvoeren van de lobby-agenda erg belangrijk om ervoor te zorgen dat de transitie in onze regio ondersteund wordt, zowel financieel als door wetgeving en kennisuitwisseling.	Dit is als zodanig opgenomen in het Werkprogramma.	
	Concretisering acties De mate van concreetheid van de acties, die opgenomen zijn in het Werkprogramma is zeer relevant voor raadsleden. Het geeft hen direct	De concrete resultaten voor 2019 zijn in het Werkprogramma opgenomen. De mate van	In het Werkprogramma wordt voor elk thema een tabel toegevoegd met acties en ambtelijke inzet.

	<p>een beeld van de te verwachten acties en hun beoogde resultaten binnen de regionale samenwerking. Dit is nu nog niet overal even goed gelukt. Bij de concretisering van het Werkprogramma verzoekt gemeente u de acties SMART te formuleren. Daarnaast vraagt Gemert-Bakel u hier alle gemeenten, zowel ambtelijk als bestuurlijk bij te betrekken, zodat een werkbaar en gedragen programma ontstaat.</p>	<p>concreetheid wisselt en is afhankelijk van het thema. We onderschrijven het belang van concrete resultaten. In het werkprogramma 2019 is daar nu een eerste uitwerking van gemaakt. Het behalen van de resultaten is belegd bij de portefeuillehoudersoverleggen. Hierin bent u als gemeente actief betrokken.</p>	
	<p>Samenhang thema's Het valt ons op dat in het Werkprogramma 2019 de samenhang tussen de vier regionale thema's nog niet zo goed uit de verf komt. Dit terwijl de vier samenwerkingsthema's aanzienlijke raakvlakken hebben met elkaar, de aanpak op het ene thema mogelijk gemaakt kan worden via keuzes in een ander thema en omdat thema's elkaar rechtstreeks raken en beïnvloeden.</p>	<p>Wij zijn ons hier van bewust. Wij zullen in het DB waarin alle voorzitters van de poho's ook zitting hebben hier nadrukkelijk aandacht aan besteden.</p>	
	<p>Klimaatakkoord, circulaire economie en duurzaamheidsbeleid Daarnaast adviseert Gemert-Bakel u ook in het Werkprogramma 2019 (maar ook in de navolgende jaren) de link te leggen naar de realisatie van het Klimaatakkoord, de circulaire economie en het verdere duurzaamheidsbeleid. Zie hierover ook de opmerkingen, die eerder ten aanzien van het Samenwerkingsakkoord zijn gemaakt over duurzaamheid.</p>	<p>In het Werkprogramma is zeker bij het thema Energietransitie de link naar het Klimaatakkoord vanzelfsprekend. Het opstellen van de Regionale Energiestrategie (RES) is een opgave die rechtstreeks volgt uit het Klimaatakkoord. In de RES ligt de focus op elektriciteit en gebouwde omgeving, maar de Energietransitie is een majeure opgave, die integraal moet worden geanalyseerd en benaderd.</p> <p>We steken de inventarisatiefase van de RES om die reden breed in, om een zo compleet mogelijk beeld te verkrijgen. Ook benoemen we meekoppelkansen met andere opgaven, zoals mobiliteit, landbouw, grootschalige industrie, klimaatadaptatie, leefbaarheid en circulaire landbouw. Deze opgaven worden betrokken en kunnen niet los gezien worden. Als we logische koppelingen zien tussen energie-initiatieven en andere thema's, zullen deze uiteraard opgenomen worden in het uitvoeringsprogramma van de RES.</p>	

Heeze-Leende def	Akkoord. Onder voorbehoud van de hieronder weergegeven zienswijze:		
	<p>Thema's, doelen en koers Voor wat betreft de nu voorliggende documenten kan in algemene zin gesteld worden dat ze een logische resultante zijn van de uitgangspunten uit het evaluatieonderzoek van 2017, het daarna verlopen proces van ontwikkeling en nadere bepaling in 2018 en de bijsturing c.q. aanscherping op basis van de binnengekomen reacties vanuit de regio. Aangezien de tussentijdse stappen al eerder op herkenning en uiteindelijk instemming door de raad konden rekenen, staat gemeente onverminderd positief tegenover de voorgestane thema's, doelen en koers.</p>		
	Heeze-Leende acht echter dat er t.a.v. het Samenwerkingsakkoord en Werkprogramma op 2 essentiële onderdelen nog bijstelling of aanscherping noodzakelijk is, te weten:		
	<p>Financiële onderbouwing en daarmee dus ook indirect de bijdragen vanuit de 21 gemeenten Er is in 2018 erg veel aandacht, tijd en energie besteed aan het inhoudelijke deel en de voorgestane Governance van het toekomstige Metropoolregio-verhaal. Op zichzelf een begrijpelijke keuze, maar wat daarbij toch behoorlijk ondergesneeuwd lijkt, is het doorrekenen en onderbouwen van de benodigde capaciteit en middelen om die gewenste doelen en resultaten te bereiken. Vooralsnog wordt uitgegaan van hetzelfde begrotingsvolume, zoals voorheen gepland en geraamd. Er rekening mee houdend dat enerzijds vanaf 2019 een aantal taken of thema's worden afgestoten naar de subregio of gemeenten (zoals wonen, arbeidsmarkt, bedrijventerreinen, strategie ruimte) en anderzijds een hogere ambitie voor de vier thema's wordt beoogd, is het mogelijk vermeend tegen elkaar wegstrepenprincipe voor de raad van Heeze-Leende vooralsnog onvoldoende onderbouwd. De toerekening van</p>	<p>Wij onderkennen dat de doorrekening van het nieuwe Samenwerkingsakkoord als laatste stap in het proces is opgenomen. In het proces van de herijking zijn opeenvolgende stappen met elkaar afgesproken. Daarom hebben we in het Akkoord ook opgenomen dat op basis van de ervaring in 2019 de definitieve omvang van de begroting en de organisatie bepaald wordt in het Werkprogramma 2020. Dit zal dan leiden tot een aangepaste Begroting 2020. Vooruitlopend daarop heeft het Algemeen Bestuur besloten om de 2,8 fte vacatureruimte te bevriezen. In het Werkprogramma 2019 staat dat het Algemeen Bestuur in december 2019 het Werkprogramma 2020 en de aangepaste Begroting 2020 vaststelt. Dit betekent dat wij in april 2019 starten met dit proces. Inmiddels loopt dan ook de uitvoering van het Werkprogramma 2019. Dit is de verantwoordelijkheid van de vakinhoudelijke portefeuillehoudersoverleggen. In dat gremium bepalen de portefeuillehouders van</p>	

	<p>benodigde capaciteit en middelen dient veel concreter en scherper gemaakt te worden.</p> <p>U erkent dat in zekere zin ook wel; in het Werkprogramma 2019 staat op pagina 23 dat <i>“er in het derde en vierde kwartaal een voorstel komt voor de definitieve inzet en omvang van de ambtelijke ondersteuningsorganisatie, gekoppeld aan het Werkprogramma 2020”</i>. Het ligt volgens ons echter veel meer in de rede dat die nadere en noodzakelijke toelichting een onderdeel gaat uitmaken van het opstellen van de concept-Meerjarenbegroting 2020-2024 (dus qua planning eerder in het 1ste en 2de kwartaal 2019) en daarbij de gemeenten ook de gelegenheid biedt om via de Begroting 2020 de natuurlijke en logische zienswijzeprocedure aan te bieden.</p> <p>Gemeente dringt er dus op aan dat een nadere en concrete onderbouwing van formatie en middelen qua planning naar voren wordt gehaald en het gevraagde onderdeel te laten uitmaken van de concept-Begroting Metropoolregio 2020-2024.</p>	<p>de 21 gemeenten met elkaar de inhoud van de opdracht en de uitvoering daarvan.</p> <p>Het opstellen van een concept-begroting en deze voor 1 april voor een zienswijze voorleggen aan de raden van de deelnemende gemeenten in de Metropoolregio Eindhoven is een verplichting vanuit de Wet Gemeenschappelijke Regeling. De gemeenschappelijke regelingen GGD Brabant Zuidoost, Omgevingsdienst Zuidoost Brabant, Veiligheidsregio Brabant Zuidoost en Metropoolregio Eindhoven hebben in de gezamenlijke beleidsnotitie Kaders P&C-documenten deel 1 afgesproken dit voor 15 maart te doen. Het opstellen van de primaire Begroting 2020 en de verwerking van de zienswijzen op en de besluitvorming over het nieuwe Samenwerkingswerkingsakkoord 2019-2022 en het Werkprogramma 2019 loopt in tijd gezien niet synchroon. Om te voldoen aan de wettelijke verplichting is gekozen voor de werkwijze als boven beschreven en de primaire Begroting 2020 technisch op te stellen.</p>	
	<p><i>Ambitie van excellente regio willen zijn en het aanwezige vermogen van inhoudelijke expertise</i></p> <p>Sinds de transitie van Samenwerkingsverband Regio Eindhoven naar Metropoolregio Eindhoven is de ambtelijke organisatie sterk ingekrompen. Zoals in het Werkprogramma op pagina 23 staat, bestaat “de ambtelijke ondersteuning van Metropoolregio primair uit procesmanagers en een ondersteunende dienst.</p> <p>Wat dus nu bij het Metropoolregio meer en meer ontbreekt, is de zogenaamde uitmuntende inhoudelijke expertise (die bij de formatie Samenwerkingsverband Regio Eindhoven wel aanwezig was) of minimaal het vermogen om die expertise van buitenaf goed te kunnen</p>	<p>Voor de uitvoering van het Samenwerkingsakkoord en binnen de vastgestelde beginselen van de Governance is er voor gekozen om de ondersteunende organisatie van de Metropoolregio in te zetten op procesmanagement. De inhoudelijke expertise wordt geleverd door de gemeenten of door andere partijen die betrokken zijn bij de opgave. Gezien de omvang van de ondersteunende organisatie en de inhoudelijke complexiteit van de vraagstukken is het niet reëel en wenselijk om de uitmuntende inhoudelijke expertise bij de Metropoolregio onder te brengen. Van de Metropoolregio-organisatie wordt verwacht dat het complexe samenwerkingsprocessen m.b.t. regionaal</p>	

	<p>organiseren. Bij een scherpere of hogere toekomstambitie van de regio dient daar echter volgens ons een overeenkomstige kwaliteit en capaciteit van de uitvoerende organisatie (of helder afgesproken en bewaakt expertise te betrekken vanuit gemeenten, subregio, triple-helix aanpak of derden) aan gekoppeld te zijn. Het vermogen om via Metropoolregio uitmuntende expertise te hebben of te organiseren is volgens ons niet of onvoldoende aanwezig en is toch een ontbrekend fundament in de huidige opzet om de gewenste doelen en resultaten te kunnen realiseren. Het zijn en blijven van een excellente regio zonder aandacht voor uitmuntende expertise (hetzij zelf in huis of als organisator met kennis van zaken) is een kritische factor in de huidige opzet.</p> <p>Gemeente verzoekt u daarom dan ook dringend om bij het proces, voorafgaand aan het opstellen van de concept-Begroting MRE 2020-2024, zorg te dragen voor een heldere en verantwoorde onderbouwing van benodigheden (inclusief benodigde expertise) en kosten om de ambitie van het Samenwerkingsakkoord ook te kunnen realiseren en die ook op te nemen als onderbouwing van de Meerjarenbegroting Metropoolregio 2020-2024, zoals dat aan de gemeenteraden in het 2de kwartaal van 2019 wordt aangeboden.</p>	<p>strategische vraagstukken tot besluitvorming en actie kan brengen.</p> <p>Wij delen de opvatting dat het vermogen tot het organiseren van expertise en het bewaken van de kwaliteit daar onderdeel van is en voorwaardelijk is om de ambities te kunnen realiseren.</p> <p>De inhoudelijke expertise wordt geleverd door de gemeenten. De gezamenlijke inzet (gemeenten en Metropoolregio) moet leiden tot een efficiënte en slagvaardige aanpak en uitvoering van het Samenwerkingsakkoord.</p>	
Helmond def	<p>Financiën</p> <p>Helmond ondersteunt de lijn om in 2019 ervaring op te doen met de hernieuwde werkwijze en de relatief nieuwe thema's Energietransitie en Transitie Landelijk Gebied. In dit opzicht is het logisch dat vooralsnog wordt vastgehouden aan de vastgestelde Begroting 2019 en de huidige inzet van de ambtelijke ondersteuningsorganisatie.</p> <p>Met het oog op de Begroting 2020 verwacht gemeente dan ook in het najaar 2019 een adequaat inzicht in de eerste ervaringen met het nieuwe akkoord en wat dit precies betekent voor</p>	<p>De zienswijze is conform de aanpak zoals voorgesteld in het Samenwerkingsakkoord. Op basis van de ervaring in 2019 wordt de definitieve omvang van de begroting en de organisatie bepaald in het Werkprogramma 2020. Dit zal dan leiden tot een aangepaste en sluitende Begroting 2020. Vooruitlopend daarop heeft het Algemeen Bestuur besloten om de 2,8 fte vacatureruimte te bevriezen.</p>	

	<p>de toekomstige omvang en kwaliteit van de Metropoolregio-ondersteuningsorganisatie. Dit is dan ook het moment waarop mogelijk een begrotingswijziging gekoppeld aan het Werkprogramma 2020 aan de orde is. Daarbij wil Helmond graag dat - gelet op de ontwikkeling van de programmakosten - toegewerkt wordt naar een sluitende begroting en dat tevens kritisch wordt gekeken naar wat in de toekomst financieel én personeel wel en niet nodig is om de doelen van de Metropoolregio te bereiken.</p>		
	<p>Samenhang in de regio / Focus Helmond hecht veel waarde aan de samenhang in de regio. Door samen te werken op de thema's Economie, Mobiliteit, Energietransitie en Transitie Landelijk Gebied, met betrokkenheid van externe partners, bundelen de 21 gemeenten hun inspanningen en werken we samen aan de verbetering van het leef-, werk- en verblijfsklimaat voor onze inwoners en bedrijven. Door te focussen op 4 thema's wordt het eigenaarschap en de slagkracht van de samenwerking in de Metropoolregio Eindhoven versterkt. Het Samenwerkingsakkoord 2019-2022 en het Werkprogramma 2019 bieden hiervoor een solide basis.</p>	<p>Transitie Landelijk Gebied De verbinding stad-platteland komt uitdrukkelijk terug in de focus binnen de vier thema's op regionale schaal. Stad en platteland zijn complementair aan elkaar. De Metropoolregio verbindt het stedelijk gebied met de Kempen, de A2-gemeenten en de Peel.</p>	
<p>Laarbeek 14-3 raad concept</p>	<p>Ten aanzien van het Werkprogramma 2019 Metropoolregio heeft Laarbeek de volgende opmerkingen en suggesties:</p>		
	<p>Wij hebben kennis genomen van de activiteiten Op dit moment neemt Laarbeek kennis van het concept-Werkprogramma voor 2019 en de hierin beschreven acties. Gemeente begrijpt dat het Werkprogramma 2019 gedurende de zienswijzeprocedure een verdere verfijning krijgt. Laarbeek verzoekt u dan ook de opmerkingen en suggesties hierin al meteen mee te nemen.</p>		

	<p>Mobiliteit / Bereikbaarheidsagenda Bij het thema Mobiliteit vraagt gemeente u het Werkprogramma dusdanig aan te passen dat er geen overlap is met de werkzaamheden/ verantwoordelijkheden, die bij het Programmteam Bereikbaarheidsagenda 2018-2030 zijn neergelegd.</p>		<p>Onder de hoofdpogave mobiliteit (2) onder kopje opgave is de volgende voetnoot toegevoegd. <i>De werkzaamheden in het kader van de samenwerkingsovereenkomst Bereikbaarheidsagenda vallen buiten de scope van samenwerking in Metropoolregioverband. In Metropoolregioverband wordt wel periodiek bekeken of het bereikbaarheidsakkoord bijstelling vereist. De werkzaamheden voor het samenwerkingsakkoord zijn in hoofdlijnen toch opgenomen in het Werkprogramma om een integraal overzicht te bieden.</i></p>
	<p>Concretisering acties De mate van concreetheid van de acties, die opgenomen zijn in het Werkprogramma is zeer relevant voor raadsleden. Het geeft hen direct een beeld van de te verwachten acties en hun beoogde resultaten binnen de regionale samenwerking. Dit is nu nog niet overal even goed gelukt. Bij de concretisering van het Werkprogramma verzoekt Laarbeek u de acties SMART te formuleren. Daarnaast vragen wij u om hier alle gemeenten zowel ambtelijk als bestuurlijk bij te betrekken, zodat een werkbaar en gedragen programma ontstaat.</p>	<p>De bestuurlijk trekkers hebben samen met de gemeenten er aan gewerkt om het Werkprogramma 2019 zo concreet mogelijk te maken.</p> <p>We onderschrijven het belang van concrete resultaten. In het werkprogramma 2019 is daar nu een eerste uitwerking van gemaakt. Het behalen van de resultaten is belegd bij de portefeuillehoudersoverleggen. Hierin bent u als gemeente actief betrokken.</p>	<p>In het Werkprogramma wordt voor elk thema een tabel toegevoegd met acties en ambtelijke inzet.</p>
	<p>Samenhang thema's Het valt Laarbeek op dat in het Werkprogramma 2019 de samenhang tussen de vier regionale thema's nog niet zo goed uit de verf komt. Dit terwijl de vier samenwerkingsthema's aanzienlijke raakvlakken hebben met elkaar, de aanpak op het ene thema mogelijk gemaakt kan worden via keuzes in een ander thema en omdat thema's elkaar rechtstreeks raken en beïnvloeden.</p>	<p>Wij zijn ons hier van bewust. Wij zullen in het DB waarin alle voorzitters van de poho's ook zitting hebben hier nadrukkelijk aandacht aan besteden.</p>	
	<p>Klimaatakkoord, circulaire economie en duurzaamheidsbeleid Daarnaast adviseert gemeente u ook in het Werkprogramma 2019 (maar ook in de navolgende jaren) de link te leggen naar de</p>	<p>Transitie Landelijk Gebied De duurzaamheidsopgave is belangrijk en we betrekken deze bij de acties in het Werkprogramma.</p>	<p>In het Samenwerkingsakkoord, is de missie uitgebreid met de duurzaamheidsopgave. En in hoofdstuk 1 is bij 'focus' de nadruk gelegd op het belang van duurzaamheid bij alle thema's.</p>

	<p>realisatie van het Klimaatakkoord, de circulaire economie en het verdere duurzaamheidsbeleid. Zie hierover ook de opmerkingen, die eerder ten aanzien van het Samenwerkingsakkoord zijn gemaakt over duurzaamheid.</p>		
	<p>Financiën Laarbeek kan zich vinden in de door u voorgestelde aanpak ten aanzien van de financiële doorvertaling van het Werkprogramma. Gemeente begrijpt dat het voor 2019 erg lastig is om de begroting aan te passen, omdat de voorgestelde aanpak nieuw is. Als de uitvoering van het Werkprogramma 2019 leidt tot overschotten, dan verzoekt gemeente u deze aan de deelnemende gemeenten terug te betalen na het opmaken van de Jaarrekening 2019. Ten aanzien van het begrotingsjaar 2020 ziet Laarbeek de gewijzigde begroting 2020 in het najaar van 2019 met belangstelling tegemoet. Dat is ook het moment waarop wij inhoudelijk kunnen reageren op de financiële doorvertaling van het Samenwerkingsakkoord. Laarbeek roept u op te werken naar een verlaging van de inwonerbijdrage, zodat lokaal middelen beschikbaar komen om de thema's op te pakken, die op subregionaal niveau uitgevoerd moeten gaan worden. Laarbeek roept u dan ook op 'sober' te begroten.</p>	<p>Uitgangspunt bij een overschot op de jaarrekening is dat dit terugvloeit naar de gemeenten. Wij hechten een groot belang aan een bescheiden vermogenspositie van de Metropoolregio Eindhoven ten opzichte van de gemeentelijke bijdrage aan de samenwerking. De primaire Begroting 2020 betreft een technische begroting waarin slechts de uitgangspunten zijn toegepast zoals deze zijn vastgesteld in de Kadernota op 12 december 2018. Op basis van de ervaring in 2019 wordt de definitieve omvang van de begroting en de organisatie bepaald in het Werkprogramma 2020. Dit zal dan leiden tot een aangepaste Begroting 2020. Vooruitlopend daarop heeft het Algemeen Bestuur besloten om de 2,8 fte vacatureruimte te bevriezen.</p>	
Nueneen c.a. def	<p>Thema's en Governance Allereerst spreekt gemeente waardering uit voor het proces rond en de inhoud van het Samenwerkingsakkoord en het Werkprogramma. Nueneen c.a. onderschrijft het belang van voortzetting van de samenwerking, waarbij wij onze gezamenlijke krachten bundelen om de ontwikkeling van een goed vestigings- en verblijfsklimaat in de regio voor onze inwoners en bedrijven te stimuleren. Gemeente kan zich vinden in de thema's, die zijn benoemd en in de voorgestelde Governance. Daarbij zijn er wel enkele punten</p>		

	die gemeente graag onder uw aandacht brengen.		
	<p>Concreetheid Het nieuwe Samenwerkingsakkoord moet een antwoord zijn op de uitkomsten van de evaluatie in 2017. Gemeente onderstreept, net als u, het belang om onze gezamenlijke inspanningen effectiever te maken. Hiervoor is het naar de mening van gemeente noodzakelijk om op korte termijn successen te boeken door te focussen op de afspraken, die zijn gemaakt en de (deel)resultaten met elkaar te delen. Om eenvoudiger te kunnen beoordelen of we de gewenste resultaten realiseren, was het wenselijk geweest als de doelen en de resultaten meer concreet en SMART omschreven waren in zowel het Samenwerkingsakkoord als Werkprogramma.</p>	<p>De bestuurlijk trekkers hebben samen met de gemeenten er aan gewerkt om het Werkprogramma 2019 zo concreet mogelijk te maken.</p> <p>We onderschrijven het belang van concrete resultaten. In het werkprogramma 2019 is daar nu een eerste uitwerking van gemaakt. Het behalen van de resultaten is belegd bij de portefeuillehoudersoverleggen. Hierin bent u als gemeente actief betrokken.</p>	In het Werkprogramma wordt voor elk thema een tabel toegevoegd met acties en ambtelijke inzet.
	<p>Afstemming andere samenwerkingsverbanden Gemeente vraagt aandacht voor de afbakening van opgaven en acties. Voorkomen moet worden dat in Metropoolregio-verband opgaven en acties worden opgepakt, die al door anderen (bijvoorbeeld door het Stedelijk Gebied Eindhoven of de Omgevingsdienst) zijn c.q. worden opgepakt. Dit zal immers afbreuk doen aan de meerwaarde van onze samenwerking in de Metropoolregio Eindhoven.</p> <p>Het is daarom in ons aller belang om vooral te focussen op datgene waar anderen niet mee bezig zijn passend bij de schaalgrootte van de Metropoolregio. Dit kan wat gemeente betreft ook betekenen dat binnen Metropoolregio-verband wordt voortgebouwd op de resultaten van anderen (bijvoorbeeld de subregio's), juist vanwege de schaalgrootte'.</p>	Het hele proces van de Update is er vooral op gericht om dubbelingen uit te sluiten. Samen met alle partners in het veld wordt hiernaar gekeken bij alle opgaven. Het Stedelijk Gebied en de Omgevingsdienst hebben hun eigen opgaven, inzet en acties.	
	<p>Ambtelijke capaciteit Meer dan in het verleden wordt ingezet op het beschikbaar stellen van ambtelijke capaciteit vanuit de eigen gemeentelijke organisatie aan de bestuurlijke realisatie van het Samenwerkingsakkoord. Nu en c.a. verzoekt</p>	In de uitwerking van het werkprogramma is ook inzichtelijk gemaakt wat de capaciteitsinbreng van de gemeenten is.	

	<p>het bestuur van de Metropoolregio Eindhoven inzichtelijk te maken welke inzet (zowel kwantiteit als kwaliteit) wordt gevraagd van de deelnemende gemeenten.</p>		
	<p>Capaciteit regionale ondersteuningsorganisatie / Inwonerbijdrage Daarnaast verzoekt gemeente het bestuur inzichtelijk te maken welke capaciteit (kwantiteit en kwaliteit) nodig is in de regionale ondersteuningsorganisatie op basis van het voorliggende Samenwerkingsakkoord en Werkprogramma. Gemeente ziet graag dat de ambities in redelijke verhouding staan tot de beschikbare capaciteit en middelen, want binnen onze raad is er geen draagvlak voor een hogere inwonersbijdrage aan de Metropoolregio Eindhoven. Daarbij vindt Nuenen c.a. het belangrijk dat de Begroting 2020 is gebaseerd op wat nodig is om het Samenwerkingsakkoord te realiseren en niet op wat er op dit moment beschikbaar is aan financiële middelen en ambtelijke capaciteit bij de regionale ondersteuningsorganisatie.</p>	<p>In het nog op te stellen Werkprogramma 2020 wordt definitieve omvang van de begroting en de organisatie bepaald. Dit zal dan leiden tot een aangepaste begroting 2020. Vooruitlopend daarop heeft het Algemeen Bestuur besloten om de 2,8 fte vacatureruimte te bevriezen. Een verhoging van de inwonerbijdrage (m.u.v. de indexering) is niet aan de orde. Voor de uitvoering van het Samenwerkingsakkoord en binnen de vastgestelde beginselen van de governance is er voor gekozen om de ondersteunende organisatie van de Metropoolregio in te zetten op procesmanagement. De inhoudelijke expertise wordt geleverd door de gemeenten. De gezamenlijke inzet (gemeenten en Metropoolregio) moet leiden tot een efficiënte en slagvaardige aanpak en uitvoering van het Samenwerkingsakkoord.</p>	
Oirschot def	<p>Herijking van de samenwerking / Geen formele zienswijze Het Samenwerkingsakkoord en het Werkprogramma is onze gezamenlijke reactie op de evaluatie van Berenschot van 2017 en Oirschot wil met name de Stuurgroep danken voor de inzet in het intensieve traject en het resultaat wat nu voor ons ligt. De gemeente Oirschot is steeds zeer betrokken geweest bij de Update Metropoolregio Eindhoven en gemeente ziet daarom ook geen reden om met het commentaar op het Samenwerkingsakkoord en het Werkprogramma en een formele zienswijze het Algemeen Bestuur te vragen om een expliciet antwoord. Het commentaar van de gemeente Oirschot is in een eerder stadium van de herijking ook aan</p>		

	<p>bod geweest en is door meerdere deelnemende gemeenten ingebracht.</p> <p>Daarom geeft Oirschot geen formele zienswijze op het Samenwerkingsakkoord en het Werkprogramma, maar wil gemeente toch enkele opmerkingen, zogezegd constructieve aandachtspunten het Algemeen Bestuur meegeven voor het verdere verloop van de samenwerking.</p>		
	<p>Financiën / Ambtelijke capaciteit Een nieuwe samenwerkingsagenda betekent tevens een nieuw Werkprogramma en Oirschot heeft begrip voor het feit dat de organisatie en het financieel kader moet worden afgestemd op de thema's en taakvelden, die we gezamenlijk hebben opgesteld.</p> <p>Wel heeft Oirschot net als andere gemeenten opgemerkt of we daarbij niet explicieter taakstellend moeten opstellen ten aanzien van de begrotingswijziging waar we naar toe werken voor dit najaar. Verder is gemeente benieuwd naar de ontwikkeling van de inzet van ambtelijke ondersteuning in de organisatie van de Metropoolregio en de afstemming met de inzet, die wordt verwacht van de deelnemende gemeenten. Oirschot gaat ervan uit dat de opdracht, die is voortgekomen uit de evaluatie van de Metropoolregio Eindhoven een dringende oproep is om de organisatie efficiënt en doelmatig in te richten, passend bij de onderscheidende rollen die we voor de Metropoolregio op de vier thema's zien.</p>	<p>Voor de uitvoering van het Samenwerkingsakkoord en binnen de vastgestelde beginselen van de Governance is er voor gekozen om de ondersteunende organisatie van de Metropoolregio in te zetten op procesmanagement. De inhoudelijke expertise wordt geleverd door de gemeenten of door andere partijen, die betrokken zijn bij de opgave.</p> <p>Van de Metropoolregio-organisatie wordt verwacht dat het complexe samenwerkingsprocessen m.b.t. regionaal strategische vraagstukken tot besluitvorming en actie kan brengen.</p> <p>De gezamenlijke inzet (gemeenten en Metropoolregio) moet leiden tot een efficiënte en slagvaardige aanpak en uitvoering van het Samenwerkingsakkoord</p>	
Reusel-De Mierden def	<p>Trots op behaalde resultaat Het Samenwerkingsakkoord 2019-2022 en het Werkprogramma 2019 zijn de afgelopen periode intensief voorbereid. Er is veel werk verzet en wij als raad zijn trots op het behaalde resultaat. Om het Samenwerkingsakkoord en het Werkprogramma tot een duidelijker en samenhangender geheel te vormen zijn er enkele zienswijzen om rekening mee te houden.</p>		

	<p>Transitie Landelijk Gebied In het Werkprogramma van 2019 wordt ingezet op het vinden van de focus door het opstellen van plannen van aanpak, actienotities en agenda's. De meeste plannen hebben als deadline het derde kwartaal 2019. Gemeente maakt zich zorgen over de doorlooptijd en capaciteit, die nodig is om hier invulling aan te geven. Wie gaat deze plannen opstellen? De beschrijving van de organisatie op bladzijde 23 en het financieel overzicht op bladzijde 25 geeft Reusel-De Mierden geen inzicht in de wijze, waarop deze resultaten bereikt worden. De haalbaarheid van de ambities staat hiermee onder druk.</p> <p>Anderzijds wordt de indruk gewekt dat bovenop de huidige landelijke, provinciale en lokale visies en beleid, regionaal beleid komt op basis waarvan lokale keuzes gemaakt moeten worden. De samenwerkingsafspraken moeten niet leiden tot nieuwe, bovenlokale regelgeving of afwegingskaders.</p> <p>Gemeente pleit ervoor dat bij het opstellen van de eventuele notities ook de status van de notitie in relatie tot bestaand beleid wordt vastgelegd.</p> <p>Voor het Werkprogramma heeft Reusel-De Mierden voor het thema Transitie Landelijk Gebied de zienswijzen om de doorlooptijd en de capaciteit SMART te omschrijven.</p>	<p>Wij vinden het belangrijk dat dit duidelijk is. Het Portefeuillehoudersoverleg Transitie Landelijk Gebied ziet dit als een taak en maakt voor alle 21 samenwerkende gemeenten duidelijk wat, wanneer, door wie wordt gedaan.</p> <p>Wij verwachten dat hiervoor vanuit de ambtelijke ondersteuningsorganisatie van de Metropoolregio 2,6 fte nodig is. Vanuit de 21 gemeenten gezamenlijk wordt een gelijke inzet gevraagd.</p> <p>De concrete resultaten voor 2019 zijn in het Werkprogramma opgenomen. De mate van concreetheid wisselt en is afhankelijk van het thema.</p>	
	<p>Financiële gevolgen De voorgestelde werkwijze is nieuw en op dit moment zijn de financiële gevolgen niet bekend. Als de uitvoering van het Werkprogramma 2019 leidt tot overschotten dan gaat gemeente ervan uit dat deze overschotten terug worden betaald aan de deelnemende gemeenten. De gewijzigde Begroting 2020 ziet Reusel-De Mierden in het vierde kwartaal van 2019 met belangstelling tegemoet voor een reactie. Met uitzondering van de afgesproken indexering is het standpunt van de gemeente dat het de inwonerbijdrage niet mag worden verhoogd. Reusel-De Mierden</p>	<p>Uitgangspunt bij een overschot op de jaarrekening is dat dit terugvloeit naar de gemeenten. Wij hechten een groot belang aan een bescheiden vermogenspositie van de Metropoolregio Eindhoven ten opzichte van de gemeentelijke bijdrage aan de samenwerking.</p> <p>De primaire Begroting 2020 betreft een technische begroting waarin slechts de uitgangspunten zijn toegepast zoals deze zijn vastgesteld in de Kadernota op 12 december 2018. Op basis van de ervaring in 2019 wordt de definitieve omvang van de</p>	

	verzoekt u bij de voorbereiding van de begrotingswijziging 2020 rekening te houden met dit standpunt.	begroting en de organisatie bepaald in het Werkprogramma 2020. Dit zal dan leiden tot een aangepaste Begroting 2020.	
	Reusel-De Mierden ziet uw reactie op deze zienswijzen met belangstelling tegemoet en vertrouwt op een voortzetting van de prettige samenwerking met de Metropoolregio Eindhoven. Het Samenwerkingsakkoord en het Werkprogramma bieden hiervoor een solide basis.		
Someren def	<p>Duurzaamheid / Circulaire economie / Klimaatakkoord</p> <p>Verduurzaming en circulaire economie op te nemen en een verbinding te leggen naar de realisatie van het (concept-)Klimaatakkoord.</p>	<p>Economie</p> <p>Alhoewel niet expliciet genoemd maakt duurzaamheid onderdeel uit van het thema Economie.</p> <p>Vanuit de Brainportagenda wordt gestuurd op oplossingen voor maatschappelijke opgaven. Duurzaamheid is een dergelijke opgave.</p> <p>Het Stimuleringsfonds is inzetbaar en wordt reeds ingezet voor het subsidiëren van innovaties ten aanzien van duurzaamheid. Initiatieven op de terreinen afval, duurzame mobiliteit en circulaire economie zijn subsidiabel. Economische structuurversterking staat in het fonds centraal.</p> <p>De in het kader van het spoor “versterken Basiseconomie” jaarlijks uit te voeren verkenningen vinden in afstemming met de overige drie portefeuillehoudersoverleggen plaats.</p> <p>Mobiliteit</p> <p>We volgen landelijke en provinciale ontwikkelingen en bekijken in de portefeuillehoudersoverleggen proactief of er actie nodig is. We verwachten dat het Klimaatakkoord leidt tot de verplichting van een regionaal mobiliteitsplan en agenderen</p>	In het Samenwerkingsakkoord, is de missie uitgebreid met de duurzaamheidsopgave. En in hoofdstuk 1 is bij ‘focus’ de nadruk gelegd op het belang van duurzaamheid bij alle thema’s.

		<p>dat. In het Portefeuillehoudersoverleg Mobiliteit op 4 februari jl. is hier al over gesproken, er is voor dit thema een bestuurlijk trekker (Jan Heijmans van de gemeente Oirschot) en er wordt een plan van aanpak opgesteld.</p> <p>Energietransitie Hier wordt inderdaad een belangrijk punt aangekaart. Het is van belang dat vanuit de thema's onderling regelmatig afstemming plaatsvindt en gekeken wordt naar meekoppelkansen. Het vormen van een beleidsrijk Dagelijks Bestuur draagt hier ook aan bij.</p>	
	<p>Verduurzaming en circulaire economie Verduurzaming en circulaire economie tevens op te nemen in de toekomstige werkprogramma's.</p>		
	<p>Stimuleringsfonds / Adviesregeling Op te nemen hoe Stimuleringsfonds en Adviesregeling onder de aandacht worden gebracht bij het Midden- en kleinbedrijf en in de regio. De onbekendheid van het fonds en de regeling is tot op heden nu juist een belangrijk manco.</p>		
	<p>Economie / Stimuleringsfonds Te verduidelijken wat wordt bedoeld met: > "meedenken met partijen bij de projectontwikkeling" > "signaleren van actuele economische ontwikkelingen, die voorkomen uit aanvragen van het Stimuleringsfonds".</p>		
	<p>Basiseconomie en Mobiliteit Alsnog de eerder geleverde inbreng over het begrip "basiseconomie" mee te nemen in het Werkprogramma. Dit geldt ook voor het thema 'Mobiliteit'.</p>		
	<p>Mobiliteit Zorg te dragen voor een concreter programma met toetsbare doelstellingen voor 'Mobiliteit' en</p>		

	<p>uitleg te verstrekken over de relatie tussen werkzaamheden en personeelsinzet van de ambtelijke organisatie van de Metropoolregio.</p>		
	<p>Teleurstelling / Overnemen inbreng Someren merkt in zijn algemeenheid nog op dat het gemeente opvalt dat de eerdere opmerkingen en suggesties (op de concept-bouwstenen voor het Samenwerkingsakkoord) geen deel uitmaken van de definitieve concepten (Samenwerkingsakkoord en daaruit voortvloeiend Werkprogramma). Dat vindt gemeente teleurstellend temeer, omdat Someren de regionale samenwerking van belang vinden en daar dan ook serieus een bijdrage aan willen leveren. Tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur op 12 december jl. is gezegd dat alsnog onder andere de inbreng van Someren wordt bekeken. Graag verneemt gemeente van u wanneer dit gebeurt en of van de inbreng iets wordt overgenomen. Tot slot geeft gemeente u nog mee dat Someren het op prijs zou stellen wanneer u bij het niet overnemen van een door gemeente ingebrachte zienswijze aan Someren mededeelt dat u de zienswijze niet overneemt onder vermelding van de reden hiervan.</p>	<p>In het totaalproces van de Update hebben wij verschillende stappen gezet om gemeenteraden actief te betrekken bij de totstandkoming van de inhoud van het Samenwerkingsakkoord. Een concrete stap hierin was het vragen van een reactie (niet zijnde een zienswijze) op de bouwstenennotitie. Met deze reactie konden wij toetsen of de inhoud van samenwerkingsakkoord gedragen kon worden door de 21 gemeenten. Wij hebben alle input bij elkaar gebracht en op basis hiervan het Samenwerkingsakkoord opgesteld. Uw reactie op de bouwstenennotitie bevatte voornamelijk inhoudelijke opmerkingen over de opgaven. Wij nodigen u uit om deze actief in te brengen in de diverse portefeuillehoudersoverleggen. Wij betreuren het dat uw reactie onvoldoende zichtbaar terug is gekomen in het samenwerkingsakkoord en het werkprogramma. Met betrekking tot uw reactie op de bouwstenennotitie zijn de volgende onderdelen (in)direct overgenomen in een van beide documenten.</p> <p>Mobiliteit: Door de instelling van de verschillende poho-overleggen is er de mogelijkheid om direct aan tafel te zitten en bij te sturen op de acties uit de bereikbaarheidsagenda.</p> <p>Energietransitie: Binnen het thema is geothermie als een alternatieve energiebron meegenomen in het werkprogramma. Geothermie kan ook dienen als voorbeeld voor de hele regio in innovatieve mogelijkheid voor het opwekken van energie.</p>	

		Transitie landelijk gebied: In het werkprogramma is nadrukkelijker aandacht geschonken aan de integraliteit met de andere thema's van de samenwerking.	
Son en Breugel 21-3 raad Vertrouwelijk / onder embargo concept	Ja, mits		
	<p>Vage doelen/prestaties - dubbelingen Son en Breugel blijft echter zorgen hebben over de vaag geformuleerde doelen en prestaties. Niet alles is even concreet. Hierdoor lopen we het risico dat er werkzaamheden worden gedaan, die op een andere tafel thuis horen, omdat nog steeds niet duidelijk is wie op welk niveau verantwoordelijk is. De gemeente constateert daarom dat we er als Metropoolregio nog niet zijn, maar dat we aan het begin staan van een nieuwe fase.</p> <p>Inhoudelijk heeft gemeente de volgende opmerkingen:</p>	<p>De bestuurlijk trekkers hebben samen met de gemeenten er aan gewerkt om het Werkprogramma 2019 zo concreet mogelijk te maken.</p> <p>We onderschrijven het belang van concrete resultaten. In het werkprogramma 2019 is daar nu een eerste uitwerking van gemaakt. Het behalen van de resultaten is belegd bij de portefeuillehoudersoverleggen. Hierin bent u als gemeente actief betrokken.</p>	In het Werkprogramma wordt voor elk thema een tabel toegevoegd met acties en ambtelijke inzet.
	<p>Economie / Basiseconomie Binnen het thema Economie wordt evenwel gewag gemaakt van de term 'Basiseconomie'. De toelichting van dit onderwerp grossiert in vage termen en doelstellingen en ook in het Werkprogramma 2019 wordt dit niet veel concreter. Bovendien is de kans groot dat doublures ontstaan met de activiteiten binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven. Son en Breugel stelt daarom voor dit onderwerp te schrappen uit het thema Economie.</p>	In het Portefeuillehoudersoverleg beslissen gemeenten welke verkenningen worden uitgevoerd en worden de uitkomsten beoordeeld. Alle 21 gemeenten zijn betrokken. Gemeenten kunnen zo invulling geven aan hun verantwoordelijkheid om daar aan elkaar ondersteunende agenda's (lokaal, subregionaal) te ontwikkelen. Dit geldt voor de opgave brede Basiseconomie. Feitelijk gaat het om het uitvoeren van verkenningen naar nieuwe economische kansen.	
	<p>Energietransitie Ten aanzien van het thema Energietransitie heeft gemeente een positieve grondhouding. Allereerst focussen we vooral op het opstellen van de verplichte Regionale Energiestrategie (de RES). Afhankelijk van wat daaruit naar</p>	Dit hanteren we inderdaad als uitgangspunt: steeds zoeken naar het juiste schaalniveau (lokaal, subregionaal, regionaal) om acties op te pakken.	

	voren komt, bepalen we of de Metropoolsamenwerking inderdaad het juiste niveau is om op dit thema door te pakken.		
	<p>Transitie Landelijk Gebied</p> <p>Over het thema Transitie Landelijk Gebied zijn ook kanttekening te plaatsen. Dit thema lijkt zich nog te veel te richten op het omvormen van de agrarische sector en dan met name de intensieve veehouderij. Het landelijk gebied is echter veel meer dan dat. De transitie moet zich richten op behoud en versterking van de huidige (ruimtelijke) kwaliteiten, denk daarbij aan de rol van natuurontwikkeling. Het thema is onvoldoende uitgewerkt en het is de vraag of dit thema bij de Metropoolregio moet blijven. Wat Son en Breugel betreft hoort dit thema thuis bij de Provincie.</p>	<p>Het thema Transitie Landelijk Gebied wordt breed benaderd. We starten met het opstellen van een streefbeeld. Dit wordt het nieuwe toekomstperspectief voor het buitengebied en reikt verder dan alleen veehouderij. We voorzien dat hierin aandacht wordt besteed aan de aanpak van Vrijkomende Agrarische Bebouwingen (VAB's).</p> <p>Transitie Landelijk Gebied heeft de volgende vier inhoudelijke pijlers, te weten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verbeteren economische structuur - Versterken ruimtelijke kwaliteit - Versterken ecologische kwaliteit - Samenhang tussen landelijk gebied en stad 	
	<p>Slagkracht en eigenaarschap</p> <p>Nog steeds wordt in het huidige voorstel onvoldoende concreet gemaakt welke activiteiten op subregionaal niveau opgepakt worden en welke op het niveau van de Metropoolregio.</p> <p>De onduidelijkheid doet geweld aan de gewenst slagkracht en eigenaarschap, twee aspecten, die als vereist worden benoemd om te komen tot een efficiënte Metropoolregio.</p> <p>Het is dus van wezenlijk belang dat hier duidelijkheid over komt.</p>	<p>We kunnen ons vinden in de constatering dat er duidelijkheid nodig is over welke activiteiten op welk niveau worden opgepakt. De Metropoolregio concentreert zich op de strategische opgaven van de regio op vier thema's. Deze agenda moet in goede verbinding staan met de agenda's van de subregio's.</p>	
	<p>Ja, mits</p> <p>Bij de behandeling van het Samenwerkingsakkoord en het Werkprogramma in de Raadscommissie is geen onverdeeld positief advies afgegeven. De Commissie komt in meerderheid vooralsnog niet verder van een 'ja, mits'.</p> <p>Son en Breugel kan akkoord gaan met het voorstel mits aan de bovenstaande opmerkingen tegemoet wordt gekomen.</p> <p>De gemeenten bespreekt het</p>		

	Samenwerkingsakkoord 2019-2022 en het Werkprogramma 2019 ook in de raadsvergadering van 21 maart a.s. en bepalen dan het definitieve standpunt, dat door de vertegenwoordiger in het Algemeen Bestuur zal worden ingebracht.		
Valkenswaard def	Focus De gemeenteraad van Valkenswaard heeft kennisgenomen van het Samenwerkingsakkoord en het Werkprogramma.		
	Economie en Mobiliteit Door de keuze voor vier inhoudelijke bouwstenen (Economie, Mobiliteit, Energietransitie, Transitie Landelijk Gebied) brengt de Metropoolregio focus aan in haar inhoudelijke werkgebieden. Voor de punten Economie en Mobiliteit is de afbakening voldoende helder. Inhoudelijk zouden wij nog graag de volgende punten willen inbrengen middels deze zienswijze:		
	Energietransitie Binnen de Energietransitie staat de Regionale Energiestrategie centraal. Met deze RES, als product van het in de regio doorlopen proces, wordt er invulling gegeven aan de Energietransitie in de regio en hiermee dus ook voor Valkenswaard. Er is nog veel onduidelijk over de inhoud en het proces rondom deze RES. De maatschappelijk acceptatie is van groot belang. Deze focus mag niet verloren worden. Valkenswaard vraagt naast toepassing van zon, wind en geothermie, ook nieuwe schone energiebronnen te overwegen. Daarnaast vraagt Valkenswaard in de regionale energiestrategie aandacht voor energieopslag ter compensatie van dalmomenten bij de opwekking.	Maatschappelijke acceptatie is inderdaad essentieel. Lokale (maatschappelijke) partijen moeten van begin af aan worden betrokken. In de RES maken we regionaal gedragen keuzes voor de opwekking van duurzame elektriciteit, energiebesparing en de warmtetransitie in de gebouwde omgeving en de daarvoor benodigde opslag en energie-infrastructuur. Technische en sociale innovaties worden meegenomen in het proces.	
	Transitie Landelijk Gebied De opgaven uit het Werkprogramma Transitie Landelijk Gebied bieden voor de gemeente Valkenswaard mooie kansen. Leisure als economische drager voor de versterking van ruimtelijke kwaliteit en ecologie als ook de	Nieuwe economische dragers voor het landelijk gebied zijn belangrijk. Vandaar dat het als opgave is benoemd. Het Samenwerkingsakkoord biedt ruimte om de belangen van Valkenswaard in te brengen.	

	<p>verbinding tussen landelijk en stedelijk gebied moet volgens ons dan ook een expliciete plek krijgen in de verder uitwerking van het Samenwerkingsakkoord en het daar bijbehorende Werkprogramma. De ontwikkelingen rondom Dommelland en Grote Heide zijn volgens ons een schoolvoorbeeld van deze opgave en verdienen een prominente plek in het streefbeeld 2030 en de lobbyagenda.</p>		
	<p>Financiële onderbouwing Er is in 2018 erg veel aandacht, tijd en energie besteed aan het inhoudelijke deel en de voorgestane Governance van het toekomstige Metropoolregio-verhaal. Op zichzelf een begrijpelijke keuze, maar wat daarbij toch behoorlijk ondergesneeuwd lijkt, is het doorrekenen en onderbouwen van de benodigde capaciteit en middelen om die gewenste doelen en resultaten te bereiken. Vooralsnog wordt uitgegaan van hetzelfde begrotingsvolume, zoals voorheen gepland en geraamd. Er rekening mee houdend dat enerzijds vanaf 2019 een aantal taken of thema's worden afgestoten naar de subregio of gemeenten (zoals wonen, arbeidsmarkt, bedrijventerreinen, strategie ruimte) en anderzijds een hogere ambitie voor de vier thema's wordt beoogd, is het mogelijk vermeend tegen elkaar wegstrepenprincipe vooralsnog onvoldoende onderbouwd. De toerekening van benodigde capaciteit en middelen dient veel concreter en scherper gemaakt te worden, om daarmee ook de gevraagde bijdragen van gemeenten voldoende te kunnen motiveren.</p> <p>Het Algemeen Bestuur Metropoolregio erkent dat in zekere zin ook wel; in het Werkprogramma 2019 staat op pagina 27 dat "er in het derde en vierde kwartaal een voorstel komt voor de definitieve inzet en omvang van de ambtelijke ondersteuningsorganisatie, gekoppeld aan het Werkprogramma 2020". Het ligt echter veel meer in de rede dat die nadere</p>	<p>Wij onderkennen dat de doorrekening van het nieuwe Samenwerkingsakkoord als laatste stap in het proces is opgenomen. In het proces van de herijking zijn opeenvolgende stappen met elkaar afgesproken. Daarom hebben we in het Akkoord ook opgenomen dat op basis van de ervaring in 2019 de definitieve omvang van de begroting en de organisatie bepaald wordt in het Werkprogramma 2020. Dit zal dan leiden tot een aangepaste Begroting 2020. Vooruitlopend daarop heeft het Algemeen Bestuur besloten om de 2,8 fte vacatureruimte te bevriezen.</p> <p>Voor de uitvoering van het Samenwerkingsakkoord en binnen de vastgestelde beginselen van de Governance is er voor gekozen om de ondersteunende organisatie van de Metropoolregio in te zetten op procesmanagement. De inhoudelijke expertise wordt geleverd door de gemeenten. De gezamenlijke inzet (gemeenten en Metropoolregio) moet leiden tot een efficiënte en slagvaardige aanpak en uitvoering van het Samenwerkingsakkoord. In het Werkprogramma 2019 staat dat het Algemeen Bestuur in december 2019 het Werkprogramma 2020 en de aangepaste Begroting 2020 vaststelt. Dit betekent dat wij in april 2019 starten met dit proces.</p> <p>Inmiddels loopt dan ook de uitvoering van het Werkprogramma 2019. Dit is de verantwoordelijkheid van de vakinhoudelijke</p>	

	<p>en noodzakelijke toelichting een essentieel onderdeel gaat uitmaken van het opstellen van de concept- Meerjarenbegroting 2020-2024 (dus qua planning eerder in het 1ste en 2de kwartaal 2019) en daarbij de gemeenten ook de gelegenheid biedt om via de Begroting 2020 de natuurlijke en logische zienswijzeprocedure aan te bieden. Voorgesteld wordt dan ook dat via de op te stellen zienswijze een nadere en concrete onderbouwing van formatie en middelen wordt opgesteld en qua planning naar voren wordt gehaald en het gevraagde onderdeel deel te laten uitmaken van de concept-Begroting Metropoolregio 2020-2024.</p>	<p>portefeuillehoudersoverleggen. In dat gremium bepalen de portefeuillehouders van de 21 gemeenten met elkaar de inhoud van de opdracht en de uitvoering daarvan.</p> <p>Het opstellen van een concept- begroting en deze voor 1 april voor een zienswijze voorleggen aan de raden van de deelnemende gemeenten in de Metropoolregio Eindhoven is een verplichting vanuit de Wet Gemeenschappelijke Regeling. De gemeenschappelijke regelingen GGD Brabant Zuidoost, Omgevingsdienst Zuidoost Brabant, Veiligheidsregio Brabant Zuidoost en Metropoolregio Eindhoven hebben in de gezamenlijke beleidsnotitie Kaders P&C-documenten deel 1 afgesproken dit voor 15 maart te doen. Het opstellen van de primaire Begroting 2020 en de verwerking van de zienswijzen op en de besluitvorming over het nieuwe Samenwerkingsakkoord 2019-2022 en het Werkprogramma 2019 loopt in tijd gezien niet synchron. Om te voldoen aan de wettelijke verplichting is gekozen voor de werkwijze als boven beschreven en de primaire Begroting 2020 technisch op te stellen.</p>	
Veldhoven def	<p>Invulling ambitie Het Samenwerkingsakkoord geeft invulling aan de ambitie om met overheidsinbreng het economische vestigingsklimaat van de Brainportregio te versterken. Dit is een belangrijke pijler in de unieke samenwerking tussen bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden. Hierdoor dragen we bij aan de Brainportagenda om de innovatieve toptechnologieregio van wereldformaat te blijven. Het Samenwerkingsakkoord is het resultaat van een intensief proces om op een constructieve</p>		

	<p>manier invulling te gaan geven aan de aanbevelingen uit de evaluatie die door bureau Berenschot in 2017 is uitgevoerd. Uit het gevolgde proces blijkt duidelijk de behoefte aan meer focus in de opgaven, meer helderheid in rollen en taken, meer eigenaarschap, vertrouwen en slagkracht. Zowel in het uiteindelijke resultaat, als in de weg daar naar toe, hebben we met elkaar stappen gezet in de goede richting. Er is focus aangebracht in de thema's, die leidend zijn voor de samenwerking. Verder is de verbinding naar de gemeenteraden geïntensiveerd, zijn de portefeuillehouders en het bestuur beter in positie gebracht en is ook meer balans gevonden in de ondersteuningsorganisatie en de ambtelijke inzet van gemeenten. Daarom kan Veldhoven zich vinden in de hoofdlijnen van zowel het Samenwerkingsakkoord als het Werkprogramma.</p>		
	<p>Concretisering – Brede Basiseconomie en Transitie Landelijk Gebied Wel vindt Veldhoven het jammer dat de opgaven in het Werkprogramma niet overal concreet genoeg kunnen worden weergegeven. Dit wil gemeente u nadrukkelijk meegeven voor 2019. We verwachten dat in het Werkprogramma 2020 met name op het subthema Brede Basiseconomie en op het thema Transitie Landelijk Gebied fikse slagen worden gemaakt in het concretiseren van de opgaven. Daarbij is ook het behoud van focus een specifiek aandachtspunt. De globale beschrijving in het Werkprogramma heeft het risico in zich om opgaven die niet passen bij onze gezamenlijke missie tussentijds op te nemen in een bestaand thema en daarmee afbreuk te doen aan de aangebrachte focus.</p>	<p>Transitie Landelijk Gebied Dit is als zodanig opgenomen in het Werkprogramma.</p>	
	<p>Doen - resultaten behalen De gemeente Veldhoven verbindt zich graag aan het Samenwerkingsakkoord en het Werkprogramma. Na de lange periode van</p>		

	<p>evalueren en smeden van afspraken is het nu hoog tijd om te gaan doen. Het behalen van resultaten is immers de beste manier om vertrouwen, slagkracht en eigenaarschap te laten groeien.</p>		
Waalre def	<p>Samenwerking Gemeente heeft met belangstelling kennis genomen van het Samenwerkingsakkoord 2019-2022 Metropoolregio Eindhoven en het Werkprogramma 2019 Metropoolregio Eindhoven. Waalre vindt het Samenwerkingsakkoord een goede basis voor een constructieve en succesvolle samenwerking tussen de deelnemende gemeenten en dat het Werkprogramma een voortvarende start van deze samenwerking mogelijk maakt.</p>		
	<p>In onze zienswijze op de eerdere Bouwstenennotitie heeft Waalre nog meer opmerkingen gemaakt, waarvan gemeente er twee in dit kader zouden willen herhalen, omdat gemeente van mening is dat deze van cruciaal belang zijn voor een effectieve samenwerking. Beide betreffen een oproep aan ons allen.</p>		
	<p>Economie, Mobiliteit, Energietransitie en Transitie Landelijk Gebied Allereerst ziet gemeente een duidelijk verschil tussen de samenwerking op de thema's Economie en Mobiliteit en daarnaast de samenwerking op de thema's Energietransitie en de Transitie Landelijk Gebied. De strategische agenda voor die twee eerste thema's wordt (grotendeels) gemaakt op andere tafels, zoals de Stichting Brainport, SmartwayZ.nl, Brabant Stad en Brainport City. Dat betekent ons inziens dat de Metropoolregio op die thema's een heel andere rol vervult dan op de thema's Energietransitie en Transitie Landelijk Gebied. Bij die eerste is de Metropoolregio veel meer volgend en</p>	<p>Economie Door herintroductie van het portefeuillehoudersoverleg ontstaat voor iedere gemeenten een rechtstreekse informatie- en participatielijn via de Metropoolregio naar de door u genoemde tafels, zoals Brainport.</p> <p>Mobiliteit We onderschrijven het streven om transparant, efficiënt en effectief de zaken te bespreken. Om dit te kunnen bereiken is ervoor gekozen om in het Dagelijks Bestuur ook de bestuurlijk trekkers van de verschillende thema's deel te laten nemen.</p>	

	<p>voorwaardenscheppend en bij die tweede meer bepalend. Dat vraagt op de thema's Economie en Mobiliteit een hele goede informatievoorziening en volstreekte transparantie over wat op die andere tafels gebeurt en wat ontwikkelingen zijn, om in de Metropoolregio effectief en efficiënt de juiste zaken te bespreken en te voorkomen dat zaken dubbel worden besproken of zelfs onterecht het idee wordt gewekt dat de Metropoolregio agendabepalend zou zijn. Hier zien we een belangrijke rol voor de bestuurlijk trekker op het betreffende thema, maar ook voor de organisatie van de Metropoolregio om voor de samenwerkende gemeenten steeds zoveel mogelijk het "speelveld" én de "speelruimte" vooraf helder te maken.</p>	<p>Het Portefeuillehoudersoverleg (en het ambtelijk vooroverleg) is zo ingericht dat het ruimte biedt voor de gezamenlijke voorbereiding en terugkoppeling. Zowel bij het Ambtelijk Overleg als bij het Portefeuillehoudersoverleg zit bijvoorbeeld de Provincie, de Bereikbaarheidsagenda, Rijkswaterstaat aan tafel. In het Portefeuillehoudersoverleg wordt terugkoppeling gegeven wat in andere gremia gebeurt, bijvoorbeeld B5 en Smartwayz. Juist om te voorkomen dat zaken dubbel gebeuren.</p> <p>Transitie Landelijk Gebied Wij zijn het eens met de constatering dat de opgaven op de vier thema's en de rol van de Metropool samenwerking verschillen. Hoe meer er vooraf helderheid is over speelveld en speelruimte, des te productiever en constructiever zal de samenwerking zijn.</p>	
	<p>Lokale belangen Verder pleit gemeente er voor in de aanpak in zijn algemeenheid en in de lobby naar Provincie, Rijk en Europa in het bijzonder nog meer dan voorheen lokale (mobiliteits)belangen mee te nemen. Dit vraagt kennis bij de Metropoolregio van wat er lokaal speelt en vraagt om een andere, meer individuele benadering. Het gezamenlijk voorbereiden van bijvoorbeeld de Ontwikkeldagen en, liefst in een persoonlijk gesprek in iedere gemeente, meer actief informatie halen en brengen, zou hierbij kunnen helpen. Dit vraagt van ons allemaal om een zorgvuldig balanceren tussen twee van onze basisprincipes: slagkracht en eigenaarschap.</p>	<p>Wij onderschrijven de oproep tot zorgvuldig balanceren tussen slagkracht en eigenaarschap. Dit vraagt van alle partijen om een goede verbinding met en kennis van elkaar. Daar waar mogelijk zullen wij dit actief inzetten en uitdragen. Wij roepen u op om dit ook actief in te brengen in de portefeuillehoudersoverleggen.</p>	
	<p>Urgentie – Brede basiseconomie Waalre vraagt tevens uw aandacht voor het in het Samenwerkingsakkoord genoemde</p>		

	<p>basisprincipe “urgentie” in relatie tot punt 6. onder ‘Wat hebben we in vier jaar gerealiseerd’ bij de opgave Economie in dit Akkoord. (Het betreft de concrete opgave 3 van het thema Economie in het Werkprogramma 2019). Dit punt betreft “het signaleren van opkomende economische kansen”. Gemeente vindt het van belang de focus te behouden, alleen die zaken op te pakken die ook echt urgentie hebben en dus terughoudend te zijn met nieuwe onderwerpen ter versterking van de brede basiseconomie. Dit om het noodzakelijke eigenaarschap binnen de samenwerking steeds te behouden.</p>		
--	--	--	--

SvdV